แผนพัฒนา
สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์
ระยะ 3 ปี พ.ศ. 2570 - 2572

0 2050 9427
สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์
www.swpc.or.th

1 บริบทการจัดทำแผนพัฒนาสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

บทที่ 1
บริบทการจัดทำแผนพัฒนาสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2570-2572)

สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์เป็นองค์กรนิติบุคคลภายใต้พระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. 2556 มีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมมาตรฐาน จรรยาบรรณ ส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือหรือบริการสังคมที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ นับแต่การก่อตั้งสภาวิชาชีพฯได้มีการจัดทำแผนพัฒนามาอย่างต่อเนื่องโดยมีบริบทที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1.1 ความเป็นมาของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในประเทศไทย

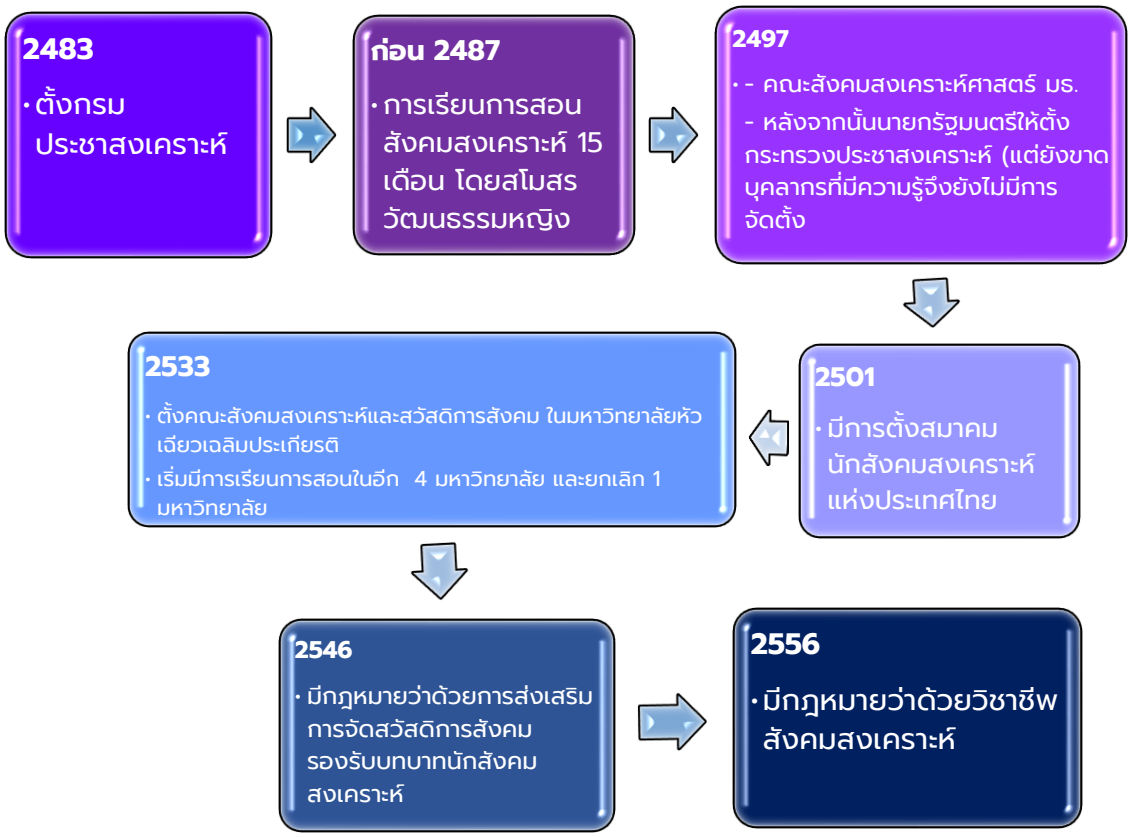
นับตั้งแต่ประเทศไทยมีการสถาปนากรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 1 กันยายน พ.ศ.2483 ให้มีหน้าที่ในการจัดสวัสดิการสังคม การสังคมสงเคราะห์ การคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิ บริการสวัสดิการสังคมแก่คนไร้ที่พึ่ง ซึ่งระยะเวลาต่อมา กรมประชาสงเคราะห์ได้ดำเนินการครอบคลุมไปถึง การคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก การป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ รวมไปถึงการสงเคราะห์และพัฒนาชาวเขา ทำให้ประเทศไทยมีความจำเป็นต้องใช้บุคลากรมืออาชีพที่มีความรู้ด้านสังคมสงเคราะห์มาปฏิบัติงาน เมื่อ พ.ศ.2487 จึงได้มีการเริ่มต้นการเรียนการสอนสังคมสงเคราะห์ หลักสูตร 15 เดือน โดยสโมสรวัฒนธรรมหญิง ต่อมาปี พ.ศ.2497 จึงได้มีการสถาปนาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อผลิตบัณฑิตด้านสังคมสงเคราะห์ขึ้นเป็นการเฉพาะ และเมื่อมีบัณฑิตที่จบด้านสังคมสงเคราะห์ศาสตร์จึงได้มีการก่อตั้งสมาคมนักสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2501 และเพื่อเร่งผลิตผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในระยะเวลาดังกล่าวมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้ให้คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์เปิดให้ผู้สำเร็จการศึกษาหรือกำลังศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาอื่นสามารถสมัครเรียนเพื่อรับปริญญาตรีด้านสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ โดยใช้เวลาเรียนจำนวน 2 ปี ในปี พ.ศ. 2533 มีการจัดตั้งคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ในสถาบันการศึกษาเอกชน ได้แก่ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ปัจจุบันมีการเรียนการสอนสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ระดับปริญญาใน 6 มหาวิทยาลัย ในสถาบันของรัฐ 5 สถาบัน ได้แก่ 1) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย (มจร.) 3) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (มมร.) 4) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี 5) มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก และสถาบันเอกชน 1 สถาบัน 6) มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ผลิตบัณฑิตได้ปีละประมาณ 650 คน

พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 ถือเป็นกฎหมายที่กำหนดความหมายของนักสังคมสงเคราะห์และส่งเสริมสนับสนุนนักสังคมสงเคราะห์ที่สำเร็จการศึกษาด้านสังคมสงเคราะห์และที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาด้านสังคมสงเคราะห์ศาสตร์แต่ต้องผ่านการอบรม มีการส่งเสริมทั้งในเรื่องของข้อมูล การอบรมและการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติงานของนักสังคมสงเคราะห์และยังคงมี

ความพยายามผลักดันให้นักสังคมสงเคราะห์เป็นวิชาชีพที่ต้องมีใบประกอบวิชาชีพอย่างต่อเนื่องจากภาคีเครือข่ายสังคมสงเคราะห์ทั้งสมาคมนักสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย สถาบันการศึกษาสังคมสงเคราะห์ และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

จนกระทั่งมีการออกพระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. 2556 โดยมีเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันการปฏิบัติหน้าที่ของนักสังคมสงเคราะห์มีบทบาทเพิ่มมากขึ้นและครอบคลุมไปหลายด้าน ประกอบกับมีกฎหมายหลายฉบับได้กำหนดหน้าที่ของนักสังคมสงเคราะห์ในการปฏิบัติงานซึ่งเกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา ให้กับประชาชน โดยเฉพาะผู้ประสบปัญหาในการดำรงชีวิตให้สามารถกระทำหน้าที่ทางสังคมและดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข สมควรให้มีองค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในรูปของสภาวิชาชีพ เพื่อควบคุมมาตรฐานและจรรยาบรรณการประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้และมาตรฐานการประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ เพื่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์มีคุณภาพและมาตรฐาน และมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 พัฒนาการของการเกิดกฎหมายวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. 2556

1.2 อำนาจหน้าที่ของสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์มีอำนาจหน้าที่ ตามมาตรา 6 ของพ.ร.บ.วิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ดังต่อไปนี้

(1) รับขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสงคมสงเคราะห์รับอนุญาต

(2) กำหนดมาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

(3) จัดทำหลักสูตรสำหรับการฝึกอบรมในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ของสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ หรือสถาบันอื่นที่สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์มอบหมายให้ดำเนินการฝึกอบรมในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

(4) ออกหนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต

(5) ออกหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาตสาขาต่างๆ

(6) ออกคำสั่งตามมาตรา 40 วรรคสาม

(7) ส่งเสริมการศึกษา การอบรม และการวิจัย ในการประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ รวมทั้งส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์และหน่วยงานทางสังคมสงเคราะห์

(8) รับรองปริญญาของสถาบันต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการสมัครเป็นสมาชิกตามมาตรา 10 (2)

(9) ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรการศึกษาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ในระดับอุดมศึกษาของสถาบันการศึกษา

(10) ผดุงไว้ซึ่งเกียรติ สิทธิ ความเป็นธรรม และส่งเสริมความก้าวหน้าในการประกอบวิชาชีพ สังคมสงเคราะห์ ความสามัคคี และสวัสดิการให้แก่สมาชิก

(11) เป็นตัวแทนผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ของประเทศไทย

(12) ดำเนินการอื่นเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

1.3 ความหมายสังคมสงเคราะห์ ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

คนในสังคมจำเป็นต้องมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน โดยเริ่มจากการช่วยเหลือกันในครอบครัว เครือญาติ เพื่อน นายจ้าง สถาบันศาสนา องค์การการกุศล และรัฐบาลถือเป็นสถาบันที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบหลัก โดยมีพัฒนาการของการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์จนเป็นวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ที่มีการดำเนินงานมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานในต่างประเทศ ตั้งแต่ก่อนปี พ.ศ. 2471

สมาพันธ์นักสังคมสงเคราะห์ระหว่างประเทศ International Federation on Social Work (IFSW) และสมาพันธ์การศึกษาสังคมสงเคราะห์ระหว่างประเทศ International Association on School of Social Worker (IASSW) ได้กำหนดความหมายของ วิชาชีพสังคมสงเคราะห์ Global Definition of the Social Work Profession ไว้ใช้ร่วมกัน ในเดือนกรกฎาคม 2557 “สังคมสงเคราะห์เป็นวิชาชีพที่มีฐานมาจากการปฏิบัติและเป็นสาขาทางวิชาการ ที่ส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาทางสังคม การยึดโยงทางสังคมและเสริมพลังและ

ปลดปล่อยผู้คน หลักการที่เป็นหัวใจของงานสังคมสงเคราะห์ คือ ความเป็นธรรมทางสังคม สิทธิมนุษยชน ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และการเคารพต่อความแตกต่างหลากหลาย การทำงานบนฐานทฤษฎีสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และความรู้พื้นถิ่น ส่งผลให้งานสังคมสงเคราะห์เป็นการทำงานร่วมกับผู้คนและโครงสร้างเพื่อจัดการกับความท้าทายในชีวิตและส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดี โดยคำจำกัดความข้างต้นอาจขยายได้ในระดับประเทศและหรือระดับภูมิภาค”

สำหรับประเทศไทยคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนางานสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ ได้จัดทำความหมายของการสังคมสงเคราะห์และเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ เมื่อปี พ.ศ.2528 หมายถึง “ศาสตร์และศิลป์ในการป้องกัน แก้ไข ฟื้นฟูและพัฒนา บุคคล กลุ่ม ชุมชน ทั้งที่ประสบและไม่ประสบปัญหาความเดือดร้อนให้สามารถช่วยเหลือตนเองและสังคมได้” นิยามดังกล่าวได้ถูกนำไปใช้ในการจัดทำแผนพัฒนางานสังคมสงเคราะห์แห่งชาติซึ่งต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นแผนพัฒนางานสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์แห่งชาติและแผนพัฒนางานสวัสดิการสังคมแห่งชาติฉบับต่าง ๆ

ตามกฎหมายวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. 2556

วิชาชีพสังคมสงเคราะห์” หมายความว่า วิชาชีพที่ต้องใช้ความรู้และทักษะทางสังคมสงเคราะห์ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาของบุคคล ครอบครัว กลุ่มคน หรือชุมชนเพื่อให้กระทำหน้าที่ทางสังคมและดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข

“วิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต” หมายความว่า วิชาชีพสังคมสงเคราะห์ที่ต้องขึ้นทะเบียนและได้รับใบอนุญาตจากสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

“ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์” หมายความว่า บุคคลซึ่งประกอบวิชาชีพที่ต้องใช้ความรู้และทักษะทางสังคมสงเคราะห์ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาของบุคคล ครอบครัว กลุ่มคน หรือชุมชน เพื่อให้กระทำหน้าที่ทางสังคมและดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข

“ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาตจากสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

1.4 สถานการณ์ทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ประเทศไทย

1.4.1 วิชาชีพสังคมสงเคราะห์กำลังแรงงานหลักด้านสังคม

จากเอกสาร The Social Service Workforce in the East Asia and Pacific Region : Multi-Country Review จัดทำโดย UNICEF และ Global Service Workforce Alliance ได้ให้ความสำคัญกับวิชาชีพสังคมสงเคราะห์โดยถือว่าเป็นวิชาชีพหลักในกำลังแรงงานด้านสังคมที่มีการปฏิบัติงานอยู่กว่า 150 ประเทศ และในการปฏิบัติงานผู้ประกอยวิชาชีพสังคมสงเคราะห์จะมีการทำงานร่วมกับผู้ที่สำเร็จการศึกษาด้านอื่น ที่ผ่านการ

อบรมด้านสังคมสงเคราะห์ อาสาสมัคร นอกจากนั้นยังทำงานร่วมกับวิชาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตามในหลายประเทศผู้ที่ปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์จะรวมถึงผู้ที่ไม่ได้จบการศึกษาสังคมสงเคราะห์หรือผ่านการอบรมด้านสังคมสงเคราะห์

ภาพที่ 2 อัตรากำลังด้านบริการสังคม

1.4.2 สัดส่วนจำนวนนักสังคมสงเคราะห์ต่อจำนวนผู้ใช้บริการ

The International Federation of Social Workers (IFSW) ระบุว่ามีการประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์มากกว่า 150 ประเทศ จำนวนผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ประมาณ 3 ล้านคน ประเทศไทยข้อมูล ณ วันที่ 1 กรกฎาคม 2569 สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์มีจำนวนสมาชิกสามัญทั้งสิ้น 3,162 ราย ในจำนวนนี้มีผู้ได้ใบประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต ทั้งสิ้น 2,640 ราย

1) **สัดส่วนจำนวนนักสังคมสงเคราะห์ด้านเด็กและครอบครัวต่อจำนวนผู้ใช้บริการ**

บทความการวิเคราะห์อัตรากำลังนักสังคมสงเคราะห์ด้านเด็กและครอบครัวขององค์การยูนิเซฟประเทศไทย(https://www.unicef.org/thailand/th/stories/) พบว่า ปี0219 อัตราส่วนของนักสังคมสงเคราะห์ในประเทศไทยคือราว ๆ 4 คนต่อประชากร 100,000 คน เมื่อเทียบกับสหรัฐอเมริกาซึ่งมี 207 คน หรืออังกฤษซึ่งมี 137 คนต่อประชากร 100,000 คน ในระดับท้องถิ่น คาดว่ามีการขาดแคลนนักสังคมสงเคราะห์ราว ๆ 7,000 คน ซึ่งการขาดแคลนนักวิชาชีพเช่นนี้เป็นอุปสรรคต่อการคุ้มครองเด็กที่มีประสิทธิภาพ และเป็นหนึ่งในปัจจัยที่อาจทำให้เด็กต้องถูกกระทำซ้ำแล้วซ้ำเล่าก่อนจะเข้าถึงความช่วยเหลือที่เหมาะสม หรือไม่ก็อาจตกหล่นในกระบวนการส่งต่อ

2) สัดส่วนจำนวนนักสังคมสงเคราะห์ต่อจำนวนประชากร

รายงานการประเมินกำลังคนผู้ปฏิบัติงานด้านสังคม (สมาคมนักสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยและและยูนิเซฟ ประเทศไทย, 2026) พบว่า“ประเทศไทยมีนักสังคมสงเคราะห์ขึ้นทะเบียนเพียง 4,492 คน โดยในจำนวนนี้เป็นนักสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต3,351 คน คิดเป็นอัตราเพียง 5.00 คนต่อประชากร 100,000 คน (Social Work Professional Council, 2024) ซึ่งต่ำกว่ามาตรฐานในระดับภูมิภาคและระดับสากลอย่างมีนัยสำคัญ โดยพบว่านักสังคมสงเคราะห์รับอนุญาตส่วนใหญ่เกือบร้อยละ 90 ปฏิบัติงานอยู่ในภาครัฐ โดยกระจุกตัวอย่างมากในหน่วยงานส่วนกลางถึงร้อยละ 77 ขณะที่มีเพียงร้อยละ 23 ที่ปฏิบัติงานในระดับท้องถิ่น โดยหากพิจารณาตามพื้นที่ พบว่าเมื่อคิดต่อประชากร100,000 คน กทม. มีนักสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต 12.25 คน ในขณะที่พื้นที่อื่น ๆ ทั่วประเทศมีนักสังคมสงเคราะห์รับอนุญาตระหว่าง 1-2.5 คนสะท้อนความเหลื่อมล้ำด้านพื้นที่และจำกัดการเข้าถึงบริการของประชาชนในชนบทและพื้นที่ขาดโอกาส”

3) สัดส่วนจำนวนนักสังคมสงเคราะห์ต่อจำนวนผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในอนาคต

นงลักษณ์ พะไกยะ,ศิริพันธ์ สาสัตย์ และวาสินี วิเศษฤทธิ์ (2564) ศึกษาความต้องการกำลังคนด้านสุขภาพเพื่อรองรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในอนาคต พ.ศ. 2573 พบว่า ความต้องการกำลังคนด้านสุขภาพจะมีความต้องการ Case Manager ประมาณ 37,235-37,636 คน รองลงมาได้แก่ พยาบาลวิชาชีพ 29,520-30,499 คน นักกายภาพบำบัด 4,858- 5,260 คน แพทย์ 3,555-4,000 คน นักสังคมสงเคราะห์ 338-740 คน สำหรับผู้ช่วยพยาบาลและนักบริบาล พบว่าใน พ.ศ. 2573 มีความต้องการกำลังคนเหล่านี้ประมาณ 1,613-3,529 คน และ 126,542 - 134,312 คน ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับกำลัง คนรองรับในภาพรวมทั้งประเทศ กำลังคนที่จะขาดแคลนมากได้แก่ พยาบาลวิชาชีพและ CM และความต้องการกำลังคนนักสังคมสงเคราะห์ด้านสุขภาพเพื่อรองรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในอนาคต มีจำนวน 338 - 740 คน ซึ่งต่ำกว่ากำลังคนด้านสุขภาพวิชาชีพอื่นๆ

เมื่อวิเคราะห์ความต้องการกำลังคนสังคมสงเคราะห์มีการผลิตจำนวนน้อยกว่าทุกวิชาชีพจึงไม่สอดคล้องกับความต้องการการรองรับการดูแลผู้สูงอายุในสถานบริบาลในอนาคต ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความต้องการกำลังคนด้านสุขภาพรองรับการดูแลผู้สูงอายุในสถานบริบาล พ.ศ. 2559 พ.ศ.2569 และ พ.ศ. 2573 ในสมมุติฐานผู้ใช้ บริการที่สถานบริการเพิ่มขึ้นร้อยละ 10-20 จำแนกตามวิชาชีพด้านสุขภาพ

วิชาชีพด้านสุขภาพ	จำนวนสถาบันที่ผลิต (แห่ง)	จำนวนการผลิต คนต่อปี	กำลังคนด้านสุขภาพ ปี 2559 (คน)	การคาดการณ์ความต้องการกำลังคน ปี 2569 (คน)	ความต้องการกำลังคน ปี 2573 (คน)
แพทย์	21	3,121	50,573	62,779	3,555-4,000
พยาบาล	86	10,000	158,317	180,992	29,520- 30,499
นักกายภาพบำบัด	16	1,155	4,301	9,736	4,858- 5,260
นักสังคมสงเคราะห์	6	850		254 – 428	338-740
ผู้ช่วยพยาบาล	13	4,482	N/A	1,212 – 2,042	1,613-3,529
นักบริบาล	88	6,800	N/A	113,401 - 117,075	126,542 - 134,312
CM	-		N/A	33,528 – 33,781	37,235-37,636

ที่มา สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข. นงลักษณ์ พะไกยะ,ศิริพันธ์ สาสัตย์ และวาสินี วิเศษฤทธิ์ (2564) น.221.

5) สัดส่วนผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดให้ท้องถิ่นมีการปฏิบัติงานด้านสังคมสงเคราะห์ซึ่งจำเป็นต้องมีผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดมาตรฐานตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์และนักบริหารสวัสดิการสังคม ไว้ โดยนักสังคมสงเคราะห์เป็นตำแหน่งสายงานวิชาการ จะเริ่มจากระดับปฏิบัติการ สูงสุดระดับเชี่ยวชาญ ส่วนนักบริหารสวัสดิการสังคมเป็นตำแหน่งสายงานบริการ เริ่มต้นจากนักบริหารงานระดับต้นไปถึงนักบริหารงานระดับสูง ประเทศไทยมีจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ณ วันที่ 4 กรกฎาคม 2569 มีจำนวนทั้งสิ้น 7,842 แห่ง

กรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ที่มีอัตรากำลังนักสังคมสงเคราะห์มากที่สุด คือ 318 อัตรา (สมาคมนักสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยและและยูนิเซฟ ประเทศไทย, 2026) ในขณะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นมีการจ้างนักสังคมสงเคราะห์ประมาณ 200-300 อัตรา จะเห็นได้ว่านักสังคมสงเคราะห์ในท้องถิ่นทั่วประเทศยังมีจำนวนน้อยมาก

1.4.3 สถาบันการศึกษาสังคมสงเคราะห์และการผลิตนักสังคมสงเคราะห์

สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่เปิดการเรียนการสอนด้านสังคมสงเคราะห์ในประเทศไทยมีจำนวน 6 สถาบันได้แก่ 1.) คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2.) คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ 3.)คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย 4.) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย5.)คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี 6.) คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก

ตารางที่ 2 จำนวนการผลิตบัณฑิตสายสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ของสถาบันการศึกษาในประเทศไทย ปี 2566-2568

สถาบันการศึกษาในประเทศไทย (ข้อมูลย้อนหลัง 5 ปี)	**2566**	**2567**	**2568**	**รวม**
1. คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ -หลักสูตรปริญญาตรี (สส.บ)	353	307	N/A	**660**
-หลักสูตรปริญญาโท (สส.ม)	20	46	N/A	**66**
-หลักสูตรปริญญาเอก (นโยบายสังคม)	3	1	N/A	**4**
2.คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ -หลักสูตรปริญญาตรี (สส.บ)	28	27	15	
-หลักสูตรปริญญาโท (สส.ม)	3	1	1	**5**
-หลักสูตรปริญญาเอก (นโยบายสังคม)	-	5	1	**6**
3.คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย (2 วิทยาเขต ได้แก่ วิทยาเขตอยุธยากับวิทยาเขตเชียงใหม่แห่งละ 25 คน) -หลักสูตรปริญญาตรี (สส.บ)				
4.คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย 2 วิทยาเขต (ศาลายา + วิทยาเขตอีสาน	21	27	21	**69**
5.คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี -หลักสูตรปริญญาตรี (สส.บ)				

สถาบันการศึกษาในประเทศไทย (ข้อมูลย้อนหลัง 5 ปี)	2566	2567	2568	รวม
6.**คณะสังคมศาสตร์และการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามพิษณุโลก** -หลักสูตรปริญญาตรี (สส.บ)	26	16	38	**80**
รวม	454	430	76	890

สถาบันการศึกษาที่มีการผลิตบัณฑิตสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ในทุกปริญญา มีทั้งหมด 6 แห่ง ผลิตบัณฑิตได้ประมาณ ปีละ 450 คน สถาบันการศึกษาที่ผลิตมากที่สุด คือ มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ บัณฑิตที่จบส่วนใหญ่เข้าสู่ตลาดงานภาคธุรกิจเอกชนที่มีรายได้สูงกว่าภาคราชการ และมีผู้เข้าสอบขอใบรับอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ต่อสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ต่อปีประมาณ 250 คน ซึ่งเป็นจำนวนที่น้อยมาก และส่งผลให้สาขาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ศาสตร์เป็นวิชาชีพที่ขาดแคลน ไม่เพียงพอต่อตลาดงานที่มีความต้องการนักสังคมสงเคราะห์ที่มีใบอนุญาตในการทำงาน

หากเปรียบเทียบข้อมูลกับต่างประเทศยิ่งเห็นได้ชัดถึงเรื่องที่ต้องเร่งเพิ่มสถาบันที่ผลิตบัณฑิตทางด้านสังคมสงเคราะห์ ข้อมูลของสมาคมการศึกษาด้านสังคมสงเคราะห์ระหว่างประเทศและสมาพันธ์นักสังคมสงเคราะห์ระหว่างประเทศ ในปี 2004 ประเทศไทยมีสถาบันที่ผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีด้านสังคมสงเคราะห์มี 6 แห่ง ขณะที่ประเทศสมาชิกอาเซียน ได้แก่ ฟิลิปปินส์ มี 93 แห่ง เวียดนาม 63 แห่ง อินโดนีเซีย 39 แห่ง กัมพูชา 3 แห่ง ตามตารางที่ 3 จำนวนปริญญาสังคมสงเคราะห์ในประเทศต่าง ๆ

Country	Bachelors	Masters	PhD	Total
Cambodia	3	1	0	4
Indonesia	30	7	2	39
Mongolia	12	5	2	19
Philippines	93	25	1	119
Thailand	6	3	0	9
Viet Nam	54	7	2	63
Total number of degrees	198	48	7	253

ที่มา International Association of Schools of Social Work/International Federation of Social Workers (2004). Global Standards for Education and Training in Social Work.

1.4.4 เครือข่ายสังคมสงเคราะห์ระหว่างประเทศกลไกสำคัญการขับเคลื่อนงานสังคมสงเคราะห์

1) องค์กรระหว่างประเทศหลักที่เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์

ประกอบด้วยองค์กรด้านการศึกษาองค์กรด้านการปฏิบัติและองค์การของผู้ปฏิบัติงาน โดยองค์กรด้านสังคมสงเคราะห์ได้มีการประชุมที่กรุงปารีส เมื่อปี ค.ศ. 1928 เป็นผลให้เกิดการรวมตัวขององค์กรด้านการศึกษาสังคมสงเคราะห์ เป็น สมาคมการศึกษาด้านสังคมสงเคราะห์ระหว่างประเทศ International Association on School of Social Work (IASSW) และการรวมตัวกันขององค์กรที่ปฏิบัติงานด้านสังคมสงเคราะห์ ได้แก่ สภาสังคมสงเคราะห์ระหว่างประเทศ International Council on Social Welfare (ICSW) หลังจากนั้นเกิดการรวมตัวกันของผู้ปฏิบัติงานด้านสังคมสงเคราะห์ ได้แก่ สมาพันธ์นักสังคมสงเคราะห์ระหว่างประเทศ International Federation on Social Worker (IFFW)

สมาคมการศึกษาด้านสังคมสงเคราะห์ระหว่างประเทศ และสมาพันธ์นักสังคมสงเคราะห์ระหว่างประเทศ ริเริ่มให้มีวันสังคมสงเคราะห์โลก ณ สหประชาชาตินิวยอร์ค ตั้งแต่ปี 1947 ต่อมามีการจัดกิจกรรมวันสังคมสงเคราะห์โลกที่ทำการสหประชาชาติ ณ เจนีวา เวียนนา ไนโรบี และกรุงเทพ มีการริเริ่มให้ประเทศต่าง ๆ จัดงานวันสังคมสงเคราะห์โลก ตั้งแต่ปี 1983 โดยกำหนดให้วันอังคารที่ 3 ของเดือนมีนาคม ของทุกปี เป็นวันสังคมสงเคราะห์โลก นอกจากนั้น 3 องค์การหลักระหว่างประเทศด้านสังคมสงเคราะห์ได้กำหนดให้มีการจัดประชุมร่วมระดับโลกด้านการศึกษาสังคมสงเคราะห์และการพัฒนาสังคม (Joint World Conference on Social Work Education and Social Development) โดยมีการกำหนดประเด็นระดับโลกในการขับเคลื่อนร่วมกัน 4 ประเด็น ตั้งแต่ปี 2012 – 2020 ได้แก่ การส่งเสริมความเสมอภาคทางสังคมและเศรษฐกิจ การส่งเสริมคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การส่งเสริมชุมชนและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน และการส่งเสริมสัมพันธภาพระหว่างมนุษย์ และจัดประชุมต่อเนื่องทุกระยะ 2 ปี

2) อาเซียนกับงานสังคมสงเคราะห์

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) เป็นองค์กรที่ให้ความสำคัญกับงานสังคมสงเคราะห์ มีกลไกการประชุมระดับรัฐมนตรีและระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสเพื่อดูแลเรื่องสวัสดิการสังคมและการพัฒนา ได้แก่ การประชุมระดับรัฐมนตรี (AMMSWD) และเจ้าหน้าที่อาวุโส (SOMSWD) กลไกดังกล่าวได้ส่งเสริมงานสังคมสงเคราะห์ โดยมีการจัดตั้งภาคีความร่วมมือด้านสังคมสงเคราะห์อาเซียน ASEAN Social Work Consortium มีการจัดทำจรรยาบรรณนักสังคมสงเคราะห์อาเซียน มีการจัดตั้งศูนย์อบรมอาเซียนด้านสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม ASEAN Training Center for Social Work and Social Welfare และมีการจัดทำปฏิญญาอาเซียนด้านสังคมสงเคราะห์ ได้แก่ HA NOI Declaration on Strengthening Social work towards cohesive and responsive ASEAN Community ที่ได้รับการรับรองในการประชุมผู้นำอาเซียน เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2563 รวมทั้งแผนปฏิบัติการเพื่อรองรับการดำเนินงานตาม

ปฏิญญาดังกล่าว ซึ่งประกอบด้วยการขับเคลื่อนงานสังคมสงเคราะห์ในอาเซียน เช่น การจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนด้านสังคมสงเคราะห์ การประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ การแลกเปลี่ยนนักสังคมสงเคราะห์ การส่งเสริมนักสังคมสงเคราะห์ในสายงานต่าง ๆ เช่น การแพทย์ กระบวนการยุติธรรม สาธารณภัย งานสังคมสงเคราะห์ในโรงเรียน และงานสังคมสงเคราะห์ทั่วไป

3) แนวโน้มการเติบโตของอัตรากำลังนักสังคมสงเคราะห์ทั่วโลก

วิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในระดับสากลมีอัตราการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและเด่นชัด โดย Rory Truell เลขาธิการสมาพันธ์นักสังคมสงเคราะห์ระหว่างประเทศ(IFSW)ได้ให้ข้อมูลในการประชุมสังคมสงเคราะห์โลกปี 2012 ณ กรุงสตอกโฮล์ม ประเทศสวีเดน ว่ามีการขยายตัวครั้งใหญ่ของภาคีเครือข่าย โดยมีการรับรององค์กรสังคมสงเคราะห์ระดับชาติรายใหม่เข้าเป็นสมาชิกพร้อมกันถึง 14 องค์กร สะท้อนให้เห็นถึงความตื่นตัวในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา ทั้งในภูมิภาคแอฟริกา เอเชียแปซิฟิก และลาตินอเมริกา

ปี2026 ข้อมูลสถิติแรงงานจาก U.S. Bureau of Labor Statistics (BLS) ชี้ให้เห็นว่า เฉพาะในสหรัฐอเมริกามีบุคลากรในวิชาชีพนี้สูงกว่า 800,000 อัตรา และยังมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยของความต้องการจ้างงานในภาพรวมอยู่ที่ร้อยละ 6 - 9 ต่อปี ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มอาชีพอื่น ๆ ทั่วไปในระบบเศรษฐกิจ

การเติบโตจำแนกตามภูมิภาคหลัก (Regional Growth Analysis)

1. **ภูมิภาคเอเชีย (ประเทศจีน):** ถือเป็นภูมิภาคที่มีการเติบโตเชิงปริมาณอย่างก้าวกระโดดที่สุด นับตั้งแต่ช่วงปี 2012 เป็นต้นมา โดยทางการจีนได้เริ่มปฏิรูประบบงานสังคมสงเคราะห์และตั้งเป้าหมายกำลังคนไว้ที่ 1.4 ล้านคน และล่าสุดในปี 2026 ทางการจีนได้ออกแนวทางระดับชาติ ในการยกระดับคุณภาพและขยายโครงสร้างตำแหน่งงานสังคมสงเคราะห์ เพื่อรองรับปัญหาสังคมผู้สูงวัยและการเปลี่ยนผ่านทางโครงสร้างประชากร
2. **ภูมิภาคอเมริกาเหนือและยุโรป:** ในสหรัฐอเมริกาและสหราชอาณาจักร การเติบโตของกำลังคนขยายตัวควบคู่ไปกับระบบสาธารณสุขและจิตวิทยาชุมชน ข้อมูลของ Research.com (2026) ยืนยันว่า ความต้องการบัณฑิตจบใหม่ในสาขานี้ยังคงอยู่ในระดับสูง เพื่อเติมเต็มช่องว่างในกลุ่มงานเฉพาะทาง เช่น งานฟื้นฟูผู้ติดสารเสพติด และงานจัดการภาวะวิกฤตสุขภาพจิตในชุมชน
3. **ภูมิภาคแอฟริกาและลาตินอเมริกา:** เป็นกลุ่มภูมิภาคที่มีสัดส่วนองค์กรวิชาชีพจัดตั้งใหม่สูงที่สุด โดยผันแปรตามความต้องการด้านการบริหารจัดการความท้าทายในการพัฒนาประเทศและการบรรเทาภัยพิบัติทางธรรมชาติ

ข้อยกเว้นในกลุ่มเศรษฐกิจตะวันตก: อย่างไรก็ดี ในกลุ่มประเทศตะวันตกบางแห่งที่มีมาตรการ "รัดเข็มขัด" ทางเศรษฐกิจ โปรแกรมด้านสังคมและอัตรากำลังอาจเผชิญกับแรงกดดันเชิงงบประมาณอยู่บ้าง แต่บทบาทในการระงับวิกฤตก็ยังคงเป็นที่ยอมรับอย่างขาดไม่ได้

1.6 การกำหนดมาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ได้ประกาศมาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ประกอบด้วย 6 มาตรฐาน 29 องค์ประกอบ ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม 138 ตอนพิเศษ 144 วันที่ 30 มิถุนายน 2564 ประกอบด้วย

(1) มาตรฐานจรรยาบรรณ เป็นแนวทางการปฏิบัติงานโดยยึด “หลักจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์” ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. 2556 หมวด 5 มาตรา 33 ตามประกาศ ของสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้ใช้บริการ (บุคคล ครอบครัว กลุ่มคน หรือชุมชน) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมวิชาชีพและผู้ร่วมงานในวิชาชีพอื่น จรรยาบรรณต่อองค์กรที่สังกัด และจรรยาบรรณต่อสังคม

(**2) มาตรฐานความเป็นวิชาชีพสังคมสงเคราะห์** เป็นแนวทางการปฏิบัติตามมาตรฐานความเป็นวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ มี 6 องค์ประกอบ

(3) มาตรฐานองค์ความรู้และการประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน เป็นแนวทางการปฏิบัติที่มีเป้าหมายของการน าองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน มี 6 องค์ประกอบ

(4) มาตรฐานการสื่อสารทางวิชาชีพ เป็นแนวทางการปฏิบัติสำหรับการสื่อสารทางวิชาชีพ มี 3 องค์ประกอบ

(5) มาตรฐานการบันทึกข้อมูลเพื่อการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ เป็นแนวทางการบันทึกข้อมูลเพื่อการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ มี 5 องค์ประกอบ

(6) มาตรฐานการนิเทศงานเพื่อพัฒนาวิชาชีพ เป็นแนวทางการนิเทศงานที่จะช่วยในการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิของผู้ใช้บริการ และเป็นการ สนับสนุนช่วยเหลือให้ผู้ปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ในการสร้างหลักประกัน ที่จะด าเนินการได้ ตามมาตรฐานทางวิชาชีพและให้บริการได้อย่างมีคุณภาพ มี 3 องค์ประกอบ

ทั้งนี้ ได้ขอให้หน่วยงานที่มีผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ให้การส่งเสริม สนับสนุน และ กำกับให้เป็นไปตามมาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

ปัจจุบันมีหน่วยงานของรัฐและองค์กรสาธารณะประโยชน์ได้นำไปใช้ในการเทียบเคียงกับมาตรฐานการปฏิบัติงานในองค์กร อย่างไรก็ตามมาตรฐานนี้จะต้องพัฒนาไปเป็นคู่มือ แนวทางที่จะใช้ในการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ที่สอดคล้องกับสาขาต่างๆ ต่อไป

1.7 ความก้าวหน้าของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

หน่วยงานภาครัฐมีตำแหน่งสูงสุดในสายงานสังคมสงเคราะห์ ได้แก่

(1) ตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญ ในสายการแพทย์ในกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประมาณ 10 อัตรา ในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านสังคมสงเคราะห์ 1 อัตรา และผู้เชี่ยวชาญตามกลุ่มเป้าหมาย เช่น เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ รวมทั้งอยู่ระหว่างการขับเคลื่อนให้มีตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์ระดับทรงคุณวุฒิ การเติบโตของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในสายบริหาร มีผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์หลายคนในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่ก้าวสู่ตำแหน่งผู้บริหารระดับสูง และอำนวยการสูง ได้แก่ อธิบดี รองปลัดกระทรวง หัวหน้าหน่วยงาน รวมทั้งตำแหน่งที่ปรึกษาในสายวิชาการ ในเรื่องเงินค่าวิชาชีพยังอยู่ระหว่างการศึกษา การเตรียมความพร้อมและผลักดันไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตามมีบางหน่วยงานใช้งบประมาณของหน่วยงานให้เป็นค่าตอบแทนพิเศษแก่ผู้ที่ปฏิบัติงานด้านสังคมสงเคราะห์ เช่น โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ โรงพยาบาลหัวเฉียว สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยฯ เป็นต้น

(2) ตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์ในภาคเอกชนและองค์การระหว่างประเทศ มีองค์การเอกชน ได้แก่ มูลนิธิ สมาคมและบริษัทจำนวนไม่มากที่กำหนดตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์ ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ในตำแหน่งอื่น และมีองค์การระหว่างประเทศหลายแห่งที่รับผู้มีวุฒิด้านสังคมสงเคราะห์ไปปฏิบัติงาน ทั้งการกำหนดตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์โดยตรงและในตำแหน่งอื่น เช่น UNICEF UNHCR IRC Save the Children

(3) มีกฎหมายเพิ่มที่ให้ใช้ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต

นอกเหนือจากกฎหมายที่มีอยู่มากกว่า 10 ฉบับ ที่กำหนดให้มีวิชาชีพที่ดำเนินการโดยนักสังคมสงเคราะห์หรือพนักงานสังคมสงเคราะห์ตามกฎหมาย วิชาชีพที่ดำเนินการโดยผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญด้านสังคมสงเคราะห์หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับงานด้านสังคมสงเคราะห์ตามกฎหมาย ในช่วงที่ผ่านมา พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 28) พ.ศ. 2564 อนุญาตให้ หญิงซึ่งมีอายุครรภ์ไม่เกินสิบสองสัปดาห์ยืนยันที่จะยุติการตั้งครรภ์หญิงซึ่งมีอายุครรภ์เกินสิบสองสัปดาห์ แต่ไม่เกินยี่สิบสัปดาห์ ยืนยันที่จะยุติการตั้งครรภ์ภายหลังการตรวจและรับคำปรึกษาทางเลือกจากผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมและผู้ประกอบวิชาชีพอื่นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของแพทยสภาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขได้ออกประกาศ เรื่อง การตรวจและรับคำปรึกษาทางเลือกในการจุติการตั้งครรภ์ ตามมาตรา 305 (5)

แห่งประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2565 ได้กำหนดผู้ประกอบวิชาชีพอื่นหมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ ผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต นักจิตวิทยาหรือนักวิชาการสาธารณสุขซึ่งปฏิบัติงานในสถานพยาบาลของรัฐหรือเอกชน

1.10 ผลการดำเนินงานของสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ปี 2566-2568

***1.) จำนวนสมาชิกสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และผู้ขึ้นทะเบียน* (ข้อมูล ณ วันที่ 1 กรกฎาคม 2569)**

แผนภูมิที่ 1 อัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนสมาชิกสามัญและจำนวนผู้มีใบรับอนุญาต ปี พ.ศ. 2569 (ข้อมูล ณ วันที่ 1 กรกฎาคม 2569)

2) การรับรองปริญญาในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ของสถาบันต่างๆ

ปัจจุบันสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์มีการรับรองปริญญาเฉพาะในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ของสถาบันต่างๆ ของ 6 สถาบันการศึกษา ที่เป็นไปตามสมรรถนะหลักทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ เป็นปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ระดับปริญญาทั้งหมดจำนวน 8 หลักสูตรแยกเป็นดังนี้

1. การรับรองระดับปริญญาตรี ปริญญาสาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต (สส.บ) จำนวน 6 หลักสูตร ได้แก่ 1) คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2) คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ 3)คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย 4) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย 5)คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี 6) คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก

2. การรับรองระดับปริญญาโท ปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต (สส.ม) จำนวน 3 หลักสูตร ได้แก่ 1) คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2)คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ขณะที่มีสถาบันการศึกษาเอกชนผลิตเพียง 1 แห่ง คือ 3)คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

3) การจัดอบรมเพื่อพัฒนาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

1. หลักสูตรครอบครัวบำบัดสำหรับนักสังคมสงเคราะห์ผู้ปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์
2. หลักสูตรกฎหมายเพื่อการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ ตามมาตรา 28 พระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. 2556
3. โครงการฝึกอบรมผู้ทำหน้าที่นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (สืบพยานเด็ก)
4. การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ร่วมกับ สมาคมนักสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และสมาคมสภาการศึกษาสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคมไทย 2 ครั้ง
- ครั้งที่ 1 จัดในหัวข้อ “Supervision in Social Work Practice” (การนิเทศงานในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์)
- ครั้งที่ 2 จัดในหัวข้อ“Integrating Motivational Interviewing into Field Instruction and Supervision" (การบูรณาการการสัมภาษณ์เพื่อสร้างแรงจูงใจ สู่การฝึกภาคปฏิบัติและการนิเทศงาน)
5. โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องบทบาทนักสังคมสงเคราะห์/นักจิตวิทยาในการถามปากคำเด็กเชิงนิติวิทยาศาสตร์

6.สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์สัญจร 4 ภาค และการนิเทศงาน ปี 2569

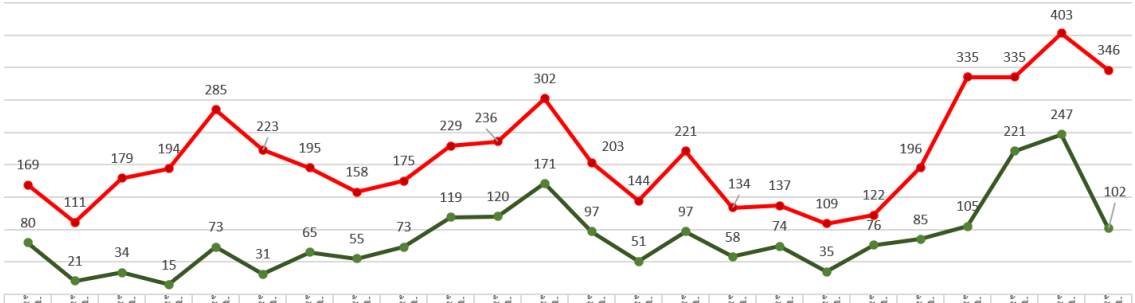
7.โครงการเพิ่มพูนความรู้เพื่อเสริมสร้างพัฒนาศักยภาพของนักสังคมสงเคราะห์

4) การจัดการสอบข้อเขียนและการสอบสัมภาษณ์เพื่อขึ้นทะเบียนผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต

สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์จัดให้มีการสอบเพื่อขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาตปีละ 2 ครั้งในเดือนกุมภาพันธ์ และกันยายนของทุกปี

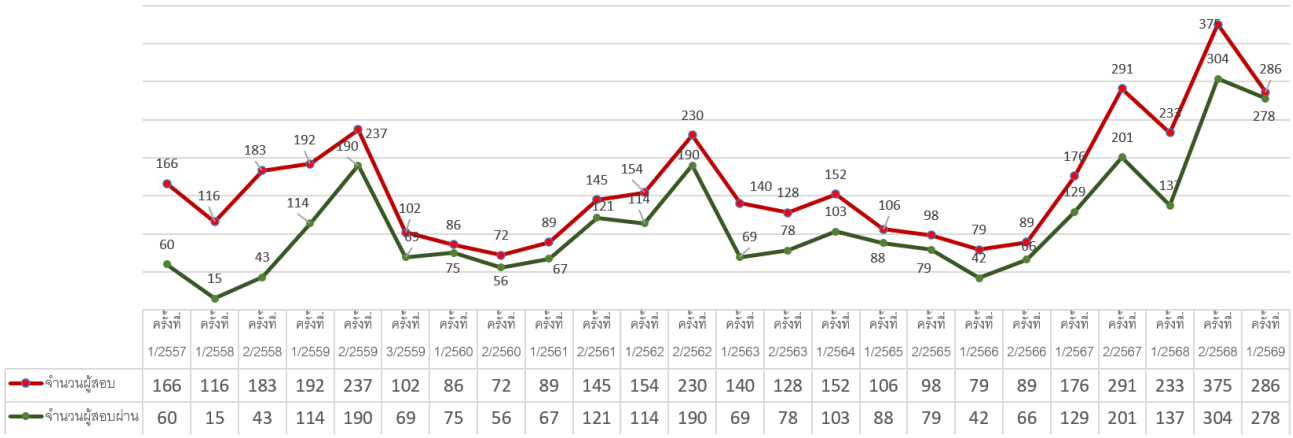
ผลการดำเนินงานของสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พบตั้งแต่ปี พ.ศ.2557-2569 พบว่าจำนวนผู้เข้าสอบทั้ง 2 หมวดวิชาในปี พ.ศ. 2562 มีจำนวนผู้สมัครสอบมากที่สุดจำนวน 922 คนแยกเป็นผู้สมัครสอบวิชาหลักคิดปรัชญา ทางสังคมสงเคราะห์จำนวน 538 คน มีผู้สอบผ่านจำนวน 291 คน (ผ่านร้อยละ 54.0) วิชาการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์มีผู้สมัครสอบจำนวน 384 คน มีผู้สอบผ่านจำนวน 304 คน (ผ่านร้อยละ79.1)

เมื่อพิจารณาอัตราการสอบผ่านระหว่างปี พ.ศ.2564-2566 พบว่า แนวโน้มการสมัครสอบมีจำนวนลดลงครึ่งหนึ่งทั้ง 2 หมวดแยกเป็นผู้สมัครสอบวิชาหลักคิด ปรัชญา ทางสังคมสงเคราะห์จำนวน 221,271,241 คน มีผู้สอบผ่านวิชาหลักคิด ปรัชญา ทางสังคมสงเคราะห์จำนวน 97,132,35 คน (ผ่านร้อยละ 43.8,48.7 และ32.1 ตามลำดับ) วิชาการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์มีผู้สมัครสอบจำนวน 152,204,79 คน มีผู้สอบผ่านจำนวน 103,167,42 คน (ผ่านร้อยละ 30.8,81.8,53.1 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาผลการสอบผ่าน 2 หมวดพบว่ามีผู้ผ่านจำนวน 70,89,27 คน (ผ่านร้อยละ 30.3,23.9,23.4 ตามลำดับ) อัตราการสอบผ่าน 2 หมวดอยู่ในอัตราต่ำลงดังแผนภูมิที่ 2 และแผนภูมิที่ 3

	ครั้งที่ 1/2557	ครั้งที่ 1/2558	ครั้งที่ 2/2558	ครั้งที่ 1/2559	ครั้งที่ 2/2559	ครั้งที่ 3/2559	ครั้งที่ 1/2560	ครั้งที่ 2/2560	ครั้งที่ 1/2561	ครั้งที่ 2/2561	ครั้งที่ 1/2562	ครั้งที่ 2/2562	ครั้งที่ 1/2563	ครั้งที่ 2/2563	ครั้งที่ 1/2564	ครั้งที่ 1/2565	ครั้งที่ 2/2565	ครั้งที่ 1/2566	ครั้งที่ 2/2566	ครั้งที่ 1/2567	ครั้งที่ 2/2567	ครั้งที่ 1/2568	ครั้งที่ 2/2568	ครั้งที่ 1/2569
จำนวนผู้สอบ	169	111	179	194	285	223	195	158	175	229	236	302	203	144	221	134	137	109	122	196	335	335	403	346
จำนวนผู้สอบผ่าน	80	21	34	15	73	31	65	55	73	119	120	171	97	51	97	58	74	35	76	85	105	221	247	102

แผนภูมิที่ 2 แสดงจำนวนผู้สอบผ่านวิชาหลักคิด ปรัชญา ทางสังคมสงเคราะห์

	ครั้งที่ 1/2557	ครั้งที่ 1/2558	ครั้งที่ 2/2558	ครั้งที่ 1/2559	ครั้งที่ 2/2559	ครั้งที่ 3/2559	ครั้งที่ 1/2560	ครั้งที่ 2/2560	ครั้งที่ 1/2561	ครั้งที่ 2/2561	ครั้งที่ 1/2562	ครั้งที่ 2/2562	ครั้งที่ 1/2563	ครั้งที่ 2/2563	ครั้งที่ 1/2564	ครั้งที่ 1/2565	ครั้งที่ 2/2565	ครั้งที่ 1/2566	ครั้งที่ 2/2566	ครั้งที่ 1/2567	ครั้งที่ 2/2567	ครั้งที่ 1/2568	ครั้งที่ 2/2568	ครั้งที่ 1/2569
จำนวนผู้สอบ	166	116	183	192	237	102	86	72	89	145	154	230	140	128	152	106	98	79	89	176	291	233	375	286
จำนวนผู้สอบผ่าน	60	15	43	114	190	69	75	56	67	121	114	190	69	78	103	88	79	42	66	129	201	137	304	278

แผนภูมิที่ 3 แสดงจำนวนผู้สอบผ่านวิชาการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์

5) ความร่วมมือกับภาคีต่างประเทศ

สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ได้มีการร่วมมือการภาคีเครือข่ายต่างประเทศในการพัฒนาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์อย่างต่อเนื่อง เช่นการร่วมจัดงานวันสังคมสงเคราะห์โลกในเดือนมีนาคมของทุกปี การเป็นเครือข่ายภาคีสังคมสงเคราะห์อาเซียนโดยมีกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นผู้ประสานงานหลัก นอกจากนี้สภาวิชาชีพฯได้ลงนามข้อตกลงความร่วมมือกับองค์กรสังคมสงเคราะห์ต่างประเทศ 8 ประเทศ ดังต่อไปนี้ ประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศบังกลาเทศ ประเทศอินเดีย ประเทศอาร์เมเนีย ประเทศอิหร่าน ประเทศฮ่องกง ประเทศรัสเซีย ประเทศเกาหลีใต้

6) งบฐานะการเงินของสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ปี 2566-2568

งบรายได้และค่าใช้จ่าย, งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 - 30 กันยายน 2568

สินทรัพย์	30 กันยายน 2566	30 กันยายน 2567	30 กันยายน 2568
สินทรัพย์หมุนเวียน	23,018,347.09	21,642,526.08	4,435,526.27
สินทรัพย์หมุนเวียนไม่หมุนเวียน	341,119.09	727,393.22	15,836,225.31
รวมสินทรัพย์	**23,359,466.18**	**22,369,919.30**	**20,271,751.58**
หนี้สินและเงินทุนสะสม	219,508.00	994,518.08	68,500.00
รวมเงินทุนสะสม	23,139,958.18	21,375,401.22	20,203,251.58
รวมหนี้สินและเงินทุนสะสม	**23,359,466.18**	**22,369,919.30**	**20,271,751.58**
รวมรายได้ทั้งปี	**4,230,843.26**	**5,488,554.87**	**6,208,233.35**
รวมค่าใช้จ่ายทั้งปี	**5,449,693.77**	**7,253,11183**	**7,380,382.**99
ค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้ประจำปี	**(1,218,850.51)**	**(1,764,556.96)**	**(1,172,149.64)**

7) รายรับรายจ่าย ปี 2569 (1 ตุลาคม 2568 – 31 กรกฎาคม 2569)

งบประมาณประจำปี2569 จำนวน 7,193,365.80 บาท

7.1 รายรับ

รายการ	**จำนวน**	**ร้อยละ**
1. รายรับจากกระทรวง พม.	1,400,000.00	37.12
2. รายรับค่าสมัครสอบข้อเขียน	337,000.00	8.93
3. รายรับค่าขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตและค่าสมาชิก	1,155,301.00	30.63
4. รายรับจากการขายเสื้อและหนังสือ	20,419.50	0.54
5. รายรับจากอบรมป.วิอาญาฯ	370,500.00	9.83
6. รายรับจากโครงการทบทวนความรู้	2,000.00	0.05

รายการ	**จำนวน**	**ร้อยละ**
7. รายรับจากโครงการครอบครัวบำบัดฯ	122,500.00	3.25
8. รายรับจากดอกเบี้ยพันธบัตร	311,901.35	8.27
9. รายได้ดอกเบี้ยรับ	15,412.29	0.41
10. รายได้รับอื่นๆ	36,907.44	0.97
ยอดรายรับทั้งสิ้น	3,771,941.58	100

7.2 รายจ่ายแยกตามฝ่ายต่างๆที่รับผิดชอบ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. ฝ่ายเลขาธิการและงานธุรการ	3,193,096.73	67.55
2. ฝ่ายฝึกอบรม	389,077.06	8.23
3. ฝ่ายวิชาการและการต่างประเทศ	514,621.48	10.89
4. ฝ่ายจัดการสอบและพัฒนาระบบสอบ	396,210.95	8.38
5. ฝ่ายทะเบียน	34,215.00	0.72
6. ฝ่ายประชาสัมพันธ์	22,331.00	0.47
7. ฝ่ายเทคโนและสารสนเทศ	136,224.00	2.89
8. ฝ่ายเหรัญญิก	2,550.00	0.05
9. ฝ่ายจัดทำวารสาร	38,500.00	0.82
รวมทั้งสิ้น	4,726,826.22	100

2 กรอบนโยบายและทิศทางการจัดทำแผนพัฒนาสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

บทที่ 2
กรอบนโยบายและทิศทางการจัดทำแผนพัฒนาสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2570-2572)

2.1 กรอบนโยบายและทิศทางการจัดทำแผนพัฒนาสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2570-2572)

2.1.1 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2560-2570)

ยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน (Stable Wealthy Sustainable) เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วย 6 ประเด็นยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน (Stable Wealthy Sustainable) เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วย 6 ประเด็นยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง 2) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขัน 3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ 4) ยุทธศาสตร์การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม 5) ยุทธศาสตร์การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ6) ยุทธศาสตร์การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ได้ให้ความสำคัญกับการลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ โดยการสร้างหลักประกันทางสังคมมีครอบคลุมและเหมาะสมกับคนทุกช่วงวัย ทุกเพศภาวะและทุกกลุ่ม การลงทุนทางสังคมแบบมุ่งเป้าเพื่อช่วยเหลือกลุ่มคนยากจนและกลุ่มคนด้อยโอกาส และการสร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข และการศึกษาโดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส

การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สังคมดำเนินการภายใต้ 23 แผนแม่บทฯ จะเกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์ใน 3 แผนแม่บทฯ ได้แก่ 1. แผนแม่บทที่ 11 ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต 2. แผนแม่บทที่ 15 พลังทางสังคม และ 3. แผนแม่บทที่ 17 ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม

2.1.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566 - พ.ศ.2570)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - พ.ศ.2570) เป็นแผนกลยุทธ์ได้กำหนดหมุดหมาย 13 หมุดหมายๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์ส่วนใหญ่เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตครัวเรือนเปราะบาง โดยถูกกำหนดไว้ใน แผนกลยุทธ์รายหมุดหมายที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม มี 2 เป้าหมาย สำคัญที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่

ในด้านการสร้างหลักประกันและความคุ้มครองทางสังคม เพื่อให้คนไทยมีความมั่นคงในชีวิต และการมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรมโดยการสนับสนุนให้กลุ่มเปราะบางและผู้ด้อยโอกาสมีโอกาสในการเลื่อนชั้นทางเศรษฐกิจและสังคมสูงขึ้น

2.1.3 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 2530

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 2030 Sustainable Development Goals 17 เป้าหมาย จะเกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์อย่างน้อย 10 เป้าหมาย ได้แก่ เป้าหมายที่ 1 ขจัดความยากจนทุกรูปแบบทุกสถานที่ เป้าหมายที่ 2. ขจัดความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหาร ส่งเสริมเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน เป้าหมายที่ 3 รับรองการมีสุขภาพ และความเป็นอยู่ที่ดีของทุกคนในทุกช่วงอายุ เป้าหมายที่ 4 รับรองการศึกษาที่เท่าเทียมและทั่วถึง ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตแก่ทุกคน เป้าหมายที่ 5 บรรลุความเท่าเทียมทางเพศ พัฒนาบทบาทสตรีและเด็กผู้หญิง เป้าหมายที่ 8 ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่องครอบคลุมและยั่งยืน การจ้างงานที่มีคุณค่า เป้าหมายที่ 10 ลดความเหลื่อมล้ำทั้งภายในและระหว่างประเทศ เป้าหมายที่ 11 ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความปลอดภัยทั่วถึง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างยั่งยืน เป้าหมายที่ 16 ส่งเสริมสังคมสงบสุข ยุติธรรม ไม่แบ่งแยก เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน เป้าหมายที่ 17 สร้างพลังแห่งการเป็นหุ้นส่วน ความร่วมมือระดับสากลต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

รายงานการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Report) และ SDG Index ประจำปี 2566 การจัดอันดับ SDG Index ระดับโลก ทั้งสิ้น 166 ประเทศ ประเทศที่ติด 5 อันดับแรก ประกอบด้วย ฟินแลนด์ สวีเดน เดนมาร์ก เยอรมนี และออสเตรีย ตามลำดับ ประเทศไทยได้รับการจัดอันดับอยู่ที่อันดับ 43 ของโลก และครองอันดับ 1 หากเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคอาเซียนด้วยกัน

2.1. คำแถลงนโยบายของ นายนิกร โสมกลาง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เมื่อวันที่ 22 เมษายน 2569 มอบนโยบายและกำหนดทิศทางการทำงานของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ดังนี้

ในช่วงเวลาที่ผ่านมา สังคมไทยกำลังเผชิญความเปลี่ยนแปลงที่ลึกและกว้างกว่าที่เคย ประเทศไทยและความท้า กำลังก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ โดยมีผู้สูงอายุคิดเป็นมากกว่าร้อยละ 20 ของประชากรทายทาง ขณะที่อัตราการเกิดลดลงอย่างต่อเนื่อง กำลังแรงงานลดลง และภาระพึ่งพิงเพิ่มสูงขึ้น สิ่งเหล่านี้สังคมไม่ได้เป็นเพียงตัวเลข แต่กำลังส่งผลต่อความมั่นคงของครัวเรือนและโครงสร้างของสังคมในระยะยาร

ในมิติของเศรษฐกิจ ยังมีประชาชนจำนวนมากที่มีรายได้ไม่มั่นคง เผชิญปัญหาหนี้สินและค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น หลายครัวเรือนต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายที่เกินศักยภาพ ขณะเดียวกันความไม่มั่นคงด้านที่อยู่อาศัยยังเป็นปัญหาสำคัญ ทั้งในเรื่องการเข้าถึง ค่าใช้จ่าย และสภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้อต่อคุณภาพชีวิต

ในมิติของสภาพสังคม ยังมีเด็กและเยาวชนที่ต้องการโอกาสในการพัฒนาอย่างเหมาะสมตั้งแต่ต้นชีวิต ยังมีครอบครัวที่เผชิญความเปราะบาง และความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ มีคนพิการมากกว่า 2.2 ล้านคน ที่ยังมีข้อจำกัดในการเข้าถึงสิทธิและโอกาส และมีผู้สูงอายุจำนวนมากที่ต้องการ
การเตรียมความพร้อมเพื่อใช้ชีวิตในสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

ตัวเลขหนึ่งที่สะท้อนสถานการณ์ได้อย่างชัดเจน คือจำนวนผู้ติดต่อขอขอรับความช่วยเหลือผ่านสายด่วน 1300 มากกว่า 180,000 กรณีต่อปี ตัวเลขนี้ ไม่ใช่แค่จำนวนครั้งของการติดต่อ แต่คือ "จำนวนปัญหา" ที่ประชาชนกำลังเผชิญอยู่จริงในชีวิตประจำวัน

ขณะเดียวกัน โลกภายนอกก็เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งภัยพิบัติ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เทคโนโลยีดิจิทัล และความผันผวนจากสถานการณ์ในในระดับโลกสิ่งเหล่านี้ ส่งผลโดยตรงต่อการจ้างงาน รายได้ และความมั่นคงของครัวเรือน เมื่อเรามองภาพทั้งหมดร่วมกัน เราจะเห็นชัดว่า "รูปแบบการทำงานแบบเดิม ไม่เพียงพออีกต่อไป"

ดังนั้น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จำเป็นต้องปรับบทบาทของตัวเองอย่างจริงจัง จาก "ผู้ให้ความช่วยเหลือ" ไปสู่ "ผู้สร้างโอกาส" จากการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ ไปสู่การรวารระระบบที่ทำให้ประชาชนไม่ต้องเผชิญปัญหาเดิมซ้ำ และจากการทำงานแบบแยกส่วน ไปสู่การทำงทำงานแบบเชื่อมโยงทั้งระบบ

ภายใต้แนวคิดนี้ เป้าหมายที่ชัดเจน คือ "สร้างสังคมอยู่ดี มีโอกาส เพื่อคนไทยทุกคน" สังคมที่ประชาชนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงสิทธิ เข้าถึงบริการ และมีโอกาสในการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างเท่าเทียม

- คำว่า "อยู่ดี" ไม่ได้หมายถึงเพียงความเป็นอยู่ทางกายภาพ แต่หมายถึง การมีความมั่นคงในชีวิต มีศักดิ์ศรี และมีพื้นที่ในสังคม

- และคำว่า "มีโอกาส" คือการที่ผู้ต้องทำให้ประชาชน สามารถเข้าสิ่งสิ่งที่จำเป็นที่ลชีวิตได้อย่างแท้จริง

สิ่งที่จะทำให้เป้าหมายนี้เกิดขึ้นได้ คือการยึดหลัก Universal Design ซึ่งไม่ใช่แค่การออกแบบอาคาร แต่คือการออกแบบระบบบริการของรัฐ ให้รองรับคนทุกกลุ่ม โดยไม่มีใครถูกทิ้งไว้ข้างหลัง
เพื่อให้แนวคิดนี้เกิดขึ้นได้จริง จึงได้กำหนดนโยบายการขับเคลื่อนงาน 8 ด้าน ดังนี้

1. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ สร้างฐานข้อมูลกลุ่มเปราะบาง และเชื่อมโยงข้อมูลและสิทธิของประชาชน เพื่อให้ทุกคน "ได้สิทธิครบ จบในระบบเดียว" โดยอัตโนมัติ ใช้ Social Map เป็นแผนที่ทางสังคมที่ระบุปัญหาและความต้องการของแต่ละพื้นที่ และใช้ "สมุดพกอิเล็กทรอนิกส์" หรือ MSO-Logbook เป็นเครื่องมือสำคัญในการเก็บข้อมูลและติดตามผล ควบคู่กับการยกระพันหรือข่าย อพม. ให้เป็นหน่วยเคลื่อนที่ไวทำงทำงาน

พื้นที่ร่วมกับ พมจ. รวมถึงการนำ AI มาใช้ เพิ่มความแม่นยังของข้อมูล ยกระดับการให้บริการและสนับสนุนการทำงานของบุคลากร

2. ด้านเด็กและเยาวชน ยกระดับมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กทั่วประเทศ ให้มีความเพียงพอและใต้มาตรฐาน ผลักดันการเพิ่ม "เบี้ยเด็กเล็กถ้วนหน้า" เพื่อให้เห็นได้รับโด้รับโอกาสตั้งแต่ตันชีวิด และยกเครื่อง "สภาเด็กและเยาวชน" ให้เกิดการมีส่วนร่วมผ่านช่องทางออนไลน์

3. ด้านครอบครัว จัด "ทีมสร้างสุข" เป็นหน่วยเคลื่อนที่เร็ว เพื่อช่วยเหลือเร่งด่วน เพิ่มศักยภาพของสายด่วน 1300 และขยายช่องทางการติดต่อให้เข้าถึงได้ง่ายขึ้น พร้อมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวในเชิงป้องกันเพื่อให้ครอบครัวสามารถดูแลกันเองได้อย่างยั่งยืน

4. ด้านชุมชน ปรับบทบาทการทำงานในพื้นที่ ให้เป็นการทำงานร่วมกับทุกภาคส่วน โดยใช้กลไก "ทีมสร้างสุข" และผลักดันการจัดตั้ง "ศูนย์สร้างสุข" ให้ครอบคลุมทุกอำเภอทั่วประเทศ ควบคู่กับการส่งเสริมความเข้าใจในความหลากหลาย การอยู่ร่วมกันด้วยความเข้าใจและเกื้อกูล ทั้งความหลากหลายทางเพศ ทางชาติพันธุ์ หรือความแตกต่างของผู้พิการ เสริมสร้างความเข็มแข็งของชุมชนให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน ตลอดจนส่งเสริมการปรับบสวัสดิการที่มีเหมาะสมของกลุ่มเปราะบางทุกกลุ่ม ทั้งครอบครัวที่ให้กำเนิดบุตร ผู้สูงอายุวัยเกษียณ และคนพิการกลุ่มต่าง ๆ

5. ด้านที่อยู่อาศัย เดินหน้าโครงการ “บ้านเพื่อคนไทย” เพื่อประชาชนเข้าถึงที่อยู่อาศัยคุณภาพดีในทำเลที่เหมาะสม และพัฒนาโครงการที่อยู่อาศัยให้รองรับคนทุกกลุ่มตามหลัก Universal Design รวมถึงส่งเสริมการจ้างงานและการพัฒนาทักษะผู้สูงอายุและคนพิการให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน

6. ด้านการสร้างอาชีพ เร่งพัฒนาผู้บริบาลผู้สูงอายุและผู้ช่วยคนพิการ พร้อมขับเคลื่อนแนวคิด “1 ตำบล 1 ผู้บริบาล” เพื่อรองรับเศรษฐกิจสูงวัย และเศรษฐกิจสุขภาพ รวมถึงส่งเสริมการจ้างงานและการพัฒนาทักษะผู้สูงอายุและคนพิการให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน

7. ด้านปัญหาหนี้สิน ส่งเสริมวินัยการออมและความรู้ด้านการเงินในระดับครับวครอบ ยกระดับบทบาทของสถานธนานุเคราะห์ และใช้กลไกกองทุนต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนและฟื้นฟูฐานะทางเศรษฐกิจได้อย่างยั่งยืน

8. ราชการเป็นมิตร ปรับปรุงหน่วยบริการจองรัฐให้เข้าถึงได้สำหรับคนทุกกลุ่มและเดินหน้าปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์

2.2 การวิเคราะห์ SWOT – SOAR (จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส ข้อจำกัด แรงบันดาลใจ ผลลัพธ์)

การจัดทำแผนพัฒนาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ฉบับที่ 3 ได้นำวิธีการหา SWOT มาใช้ควบคู่กับการวิธีการหา SOAR เป็นเครื่องมือการวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นมุมมองในเชิงบวกทั้งหมด (Positive Factors) ที่มีผลต่อการดำเนินงานของสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ โดยจะเน้นไปที่ What and HOW ที่เน้นไปทางการขับเคลื่อนไปสู่ความสำเร็จ การกำหนดเป้าหมาย แนวทางทางของสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในระยะ 3 ปี (พ.ศ.2570-2572)

1. จุดแข็ง

1.1 วิชาชีพสังคมสงเคราะห์ได้รับการรับรองในฐานะสาขาวิชาชีพ หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ได้รับการรับรองจากกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ให้เป็นหลักสูตรในสาขาวิชาชีพ ส่งผลให้วิชาชีพสังคมสงเคราะห์มีมาตรฐานทางวิชาการและมีความน่าเชื่อถือในระดับประเทศ สามารถผลิตบุคลากรที่มีสมรรถนะตรงตามมาตรฐานวิชาชีพและตอบสนองต่อความต้องการของสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 มีกฎหมายรองรับสถานะและการประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ การมีพระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. 2556 เป็นกลไกสำคัญในการกำหนดมาตรฐาน คุณสมบัติ สิทธิ หน้าที่ และจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ส่งผลให้วิชาชีพมีความชัดเจนด้านสถานะทางกฎหมายและได้รับการยอมรับในฐานะวิชาชีพเฉพาะ และได้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ.2566 ผลปรากฏว่า พระราชบัญญัตินี้ยังคงมีความจำเป็นและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยช่วยสร้างหลักประกันทางสังคมที่มีคุณภาพและมาตรฐานงานสังคมสงเคราะห์ให้กับประชาชน เกิดการคุ้มครองสวัสดิภาพของประชาชน และช่วยแก้ไขปัญหาของประชาชนในแต่ละพื้นที่ได้ตรงตามสภาพปัญหาอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง ภายใต้การดูแลจากผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาตและผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ภายใต้การกำกับของกฎหมาย พระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๕๖ อย่างไรก็ตาม กฎหมายนี้ยังต้องปรับปรุง แก้ไข ให้สอดคล้องกับชีวิตวิถีถัดไป (Next Normal) ของประชาชน และพัฒนาการของเทคโนโลยี เช่น พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕

1.3 เป็นสมาชิกสมาพันธ์สภาวิชาชีพแห่งประเทศไทย การเป็นสมาชิกสมาพันธ์สภาวิชาชีพแห่งประเทศไทย ช่วยเสริมสร้างความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้กับองค์กรวิชาชีพสาขาอื่น ๆ รวมทั้งเพิ่มโอกาสในการผลักดันนโยบายและประเด็นวิชาชีพในระดับประเทศ

1.4 การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการ สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ การให้บริการสมาชิก การออกใบอนุญาต การจัดการฐานข้อมูล และการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ ความรวดเร็ว และความโปร่งใสในการดำเนินงาน

1.5 ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐ สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ทำให้สามารถดำเนินภารกิจตามกฎหมายและพัฒนาวิชาชีพได้อย่างต่อเนื่อง

1.6 มีเครือข่ายหน่วยงานด้านสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคมที่เข้มแข็ง มีเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน องค์กรสาธารณประโยชน์ และองค์กรภาคประชาสังคมที่ดำเนินงานด้านสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคมทั่วประเทศ ซึ่งเอื้อต่อการพัฒนาวิชาชีพ การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และการขับเคลื่อนภารกิจร่วมกัน

1.7 มีรายได้จากค่าธรรมเนียมและการให้บริการแก่สมาชิก สภาวิชาชีพมีแหล่งรายได้จากค่าสมัครสมาชิก ค่าธรรมเนียมการออกและต่ออายุใบอนุญาต รวมถึงกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพ ช่วยสนับสนุนการดำเนินงานและลดการพึ่งพิงงบประมาณจากภาครัฐเพียงแหล่งเดียว

1.8 มีเครือข่ายสถาบันการศึกษาที่ผลิตบุคลากรวิชาชีพ มีสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์จำนวน 6 แห่ง ซึ่งเป็นฐานสำคัญในการผลิตและพัฒนากำลังคนทางวิชาชีพ รวมถึงสนับสนุนงานวิจัย งานวิชาการ และการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

1.9 มีสมาชิกครอบคลุมครบทั้ง 4 ประเภทตามที่กฎหมายกำหนด การมีสมาชิกครบทั้งสมาชิกสามัญ สมาชิกวิสามัญ สมาชิกกิตติมศักดิ์ และสมาชิกสมทบ สะท้อนถึงการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์อย่างหลากหลาย และเป็นฐานสำคัญในการขับเคลื่อนภารกิจของสภาวิชาชีพให้ครอบคลุมทุกภาคส่วน

2. โอกาส

2.1 ความร่วมมือด้านสังคมสงเคราะห์ในระดับนานาชาติและระดับภูมิภาคอาเซียน วิชาชีพสังคมสงเคราะห์มีโอกาสได้รับการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศ ทั้งในระดับโลกและระดับภูมิภาคอาเซียน โดยเฉพาะการขับเคลื่อนผ่านกลไกด้านสังคมสงเคราะห์ของอาเซียน เช่น ASEAN Social Work Consortium (ASWC) และการดำเนินงานตามปฏิญญาฮานอย (Hanoi Declaration) ซึ่งส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพนักสังคมสงเคราะห์ การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และการสร้างเครือข่ายวิชาชีพระหว่างประเทศ นอกจากนี้ ยังเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ของไทยสามารถมีบทบาทในการปฏิบัติงานและพัฒนาวิชาชีพในระดับภูมิภาคได้มากยิ่งขึ้น

2.2 การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นเอื้อต่อการขยายตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์ การดำเนินการตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการจัดบริการสังคมและสวัสดิการสังคมเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นโอกาสสำคัญในการผลักดันให้เกิดการกำหนดตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเพิ่มการจ้างงานผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในระดับพื้นที่

2.3 การขยายตัวของกฎหมายและนโยบายที่รองรับวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ แนวโน้มการพัฒนากฎหมาย ระเบียบ และนโยบายภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองทางสังคม การคุ้มครองเด็ก ผู้สูงอายุ คนพิการ และกลุ่มเปราะบาง ส่งผลให้บทบาทของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ได้รับการยอมรับและถูกกำหนดไว้ในกฎหมายหรือมาตรการภาครัฐเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อันเป็นโอกาสในการขยายขอบเขตการประกอบวิชาชีพและการสร้างมาตรฐานการให้บริการทางสังคม

2.4 การเพิ่มขึ้นของกรอบอัตรากำลังนักสังคมสงเคราะห์ในหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาครัฐหลายแห่ง โดยเฉพาะในระบบสุขภาพ มีแนวโน้มกำหนดกรอบอัตรากำลังนักสังคมสงเคราะห์เพิ่มขึ้น เช่น โรงพยาบาลทั่วไปและหน่วยบริการสุขภาพในระดับต่าง ๆ ซึ่งสะท้อนถึงการยอมรับความสำคัญของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในการดูแลประชาชนแบบองค์รวม และเป็นโอกาสในการเพิ่มการจ้างงานของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

2.5 ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (AI) การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการข้อมูล การวิเคราะห์ปัญหาสังคม การจัดทำฐานข้อมูลผู้รับบริการ การติดตามผลการดำเนินงาน และการให้บริการทางสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ช่วยลดภาระงานด้านเอกสาร เพิ่มความแม่นยำในการวิเคราะห์ข้อมูล และสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบายและการปฏิบัติงานของนักสังคมสงเคราะห์

2.6 การใช้ประโยชน์จากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ประกอบวิชาชีพที่เกษียณอายุราชการ ปัจจุบันมีผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์สูง ซึ่งเกษียณอายุราชการแล้ว บุคลากรกลุ่มดังกล่าวสามารถเป็นแหล่งทุนทางปัญญาในการสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพ การเป็นที่ปรึกษา การถ่ายทอดองค์ความรู้ การพัฒนาหลักสูตร การฝึกอบรม และการสร้างนักสังคมสงเคราะห์รุ่นใหม่ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ระบบวิชาชีพในระยะยาว

2.7 แนวโน้มสังคมสูงวัยและความซับซ้อนของปัญหาสังคม การเข้าสู่สังคมสูงวัย การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างครอบครัว ปัญหาสุขภาพจิต ความยากจน ความเหลื่อมล้ำ และปัญหาสังคมรูปแบบใหม่ ส่งผลให้ความต้องการบริการด้านสังคมสงเคราะห์และการจัดสวัสดิการสังคมเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นโอกาสสำคัญในการขยายบทบาท ภารกิจ และความสำคัญของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในทุกภาคส่วนของสังคม

3. จุดอ่อน

3.1 สัดส่วนผู้ถือใบอนุญาตประกอบวิชาชีพยังอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับผู้มีคุณสมบัติประกอบวิชาชีพ แม้ว่าจะมีผู้สำเร็จการศึกษาด้านสังคมสงเคราะห์และผู้ปฏิบัติงานด้านสังคมสงเคราะห์จำนวนมาก แต่จำนวนผู้ที่ขึ้นทะเบียนและถือใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาตยังมีสัดส่วนไม่สูงเมื่อเทียบกับจำนวนผู้มีคุณสมบัติทั้งหมด ส่งผลต่อความเข้มแข็งของระบบวิชาชีพ การกำกับมาตรฐานการปฏิบัติงาน และการขยายฐานสมาชิกของสภาวิชาชีพ

3.2 ขาดระบบการนิเทศงานทางวิชาชีพที่เป็นมาตรฐานและชัดเจน ปัจจุบันยังไม่มีระบบการนิเทศงานทางสังคมสงเคราะห์ (Social Work Supervision) ที่มีมาตรฐานและครอบคลุมในระดับประเทศ ส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงาน การถ่ายทอดองค์ความรู้จากผู้มีประสบการณ์สู่ผู้ปฏิบัติงานรุ่นใหม่ และการกำกับมาตรฐานทางวิชาชีพยังไม่เป็นระบบเท่าที่ควร

3.3 ความพร้อมในการใช้เทคโนโลยีและปัญญาประดิษฐ์ (AI) ของผู้ประกอบวิชาชีพยังมีข้อจำกัด แม้เทคโนโลยี AI จะเข้ามามีบทบาทในการปฏิบัติงานมากขึ้น แต่ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์จำนวนหนึ่งยังขาดองค์ความรู้และทักษะในการใช้ AI อย่างรู้เท่าทัน รวมถึงความเข้าใจด้านจริยธรรมวิชาชีพ การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และความรับผิดชอบทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีในการให้บริการทางสังคม

3.4 เครื่องมือและแนวปฏิบัติทางวิชาชีพที่เป็นมาตรฐานยังมีไม่เพียงพอ การพัฒนาเครื่องมือ แบบประเมิน แนวทางปฏิบัติ คู่มือ หรือมาตรฐานการให้บริการทางสังคมในสาขาต่าง ๆ ยังมีจำนวนจำกัด ส่งผลให้การปฏิบัติงานในแต่ละหน่วยงานอาจมีความแตกต่างกัน และยากต่อการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพในระดับประเทศ

3.5 ยังไม่มีระบบการรับรองความรู้ความชำนาญเฉพาะทางของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ปัจจุบันยังไม่มีการกำหนดหรือรับรองสาขาความเชี่ยวชาญเฉพาะทางอย่างเป็นระบบ เช่น สังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ สังคมสงเคราะห์เด็กและครอบครัว สังคมสงเคราะห์ด้านสุขภาพจิต สังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม หรือสังคมสงเคราะห์ผู้สูงอายุ ส่งผลให้การพัฒนาความก้าวหน้าในสายวิชาชีพและการสร้างผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านยังไม่ชัดเจน

3.6 จำนวนสถาบันการศึกษาที่ผลิตนักสังคมสงเคราะห์ยังมีจำกัด ปัจจุบันมีสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ในจำนวนไม่มากเมื่อเทียบกับความต้องการกำลังคนของประเทศ อีกทั้งยังไม่ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณ บุคลากร และการพัฒนาหลักสูตรจากภาครัฐอย่างต่อเนื่องและเพียงพอ ส่งผลต่อการขยายกำลังคนทางวิชาชีพในระยะยาว

3.7 ขาดมาตรการจูงใจในการศึกษาต่อและเข้าสู่วิชาชีพสังคมสงเคราะห์ การศึกษาด้านสังคมสงเคราะห์ยังมีข้อจำกัดด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา รวมถึงการสนับสนุนด้านทุนการศึกษา ทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา และสวัสดิการสำหรับนักศึกษาและผู้ประกอบวิชาชีพยังไม่เพียงพอ ประกอบกับค่าตอบแทนและความก้าวหน้าในสายงานบางส่วนยังไม่สามารถดึงดูดบุคลากรเข้าสู่วิชาชีพได้ตามเป้าหมาย ส่งผลต่อการผลิตและการคงอยู่ของกำลังคนในวิชาชีพ

3.8 การรับรู้และความเข้าใจต่อบทบาทของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ยังไม่ทั่วถึง หน่วยงานและประชาชนบางส่วนยังมีความเข้าใจต่อบทบาท หน้าที่ และคุณค่าของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในวงจำกัด ส่งผลให้การผลักดันตำแหน่ง การกำหนดบทบาทในหน่วยงาน และการสนับสนุนทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพยังไม่เต็มศักยภาพ

4. ข้อจำกัด

4.1 การรับรู้และความเข้าใจของสังคมต่อบทบาทของนักสังคมสงเคราะห์ยังมีข้อจำกัด ประชาชน หน่วยงาน และผู้กำหนดนโยบายบางส่วนยังมีความเข้าใจต่อบทบาท หน้าที่ และขอบเขตการปฏิบัติงานของนักสังคมสงเคราะห์ไม่ชัดเจน ส่งผลให้การยอมรับวิชาชีพ การกำหนดตำแหน่งงาน การจัดสรรทรัพยากร และการบูรณาการนักสังคมสงเคราะห์เข้าสู่ระบบบริการต่าง ๆ ยังไม่เป็นไปอย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งอาจกระทบต่อการเติบโตของวิชาชีพในระยะยาว

4.2 การขาดระบบการนิเทศงานทางวิชาชีพที่เข้มแข็งและเป็นมาตรฐาน แม้ว่าการนิเทศงานจะเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานและการคุ้มครองผู้รับบริการ แต่ปัจจุบันยังไม่มีระบบการนิเทศงานที่ชัดเจนและครอบคลุมในทุกหน่วยงาน ส่งผลให้เกิดความแตกต่างของมาตรฐานการปฏิบัติงาน รวมถึงอาจส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการและความเชื่อมั่นต่อวิชาชีพในภาพรวม

4.3 การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลก ภัยพิบัติ และภูมิรัฐศาสตร์ที่ส่งผลต่อปัญหาสังคม สถานการณ์ภัยพิบัติทางธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ การเคลื่อนย้ายประชากร และความผันผวนทางเศรษฐกิจ มีแนวโน้มส่งผลให้ปัญหาสังคมมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ขณะที่ระบบบริการทางสังคมและกำลังคนด้านสังคมสงเคราะห์อาจยังไม่เพียงพอต่อการรองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

4.4 การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและการเพิ่มขึ้นของกลุ่มประชากรที่ต้องการการดูแล การเข้าสู่สังคมสูงวัย การลดลงของประชากรวัยแรงงาน การเปลี่ยนแปลงรูปแบบครอบครัว และการเพิ่มขึ้นของกลุ่มประชากรที่อยู่ในภาวะพึ่งพิง ส่งผลให้ความต้องการบริการทางสังคมเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง หากไม่มีการพัฒนากำลังคนและระบบบริการที่เพียงพอ อาจส่งผลให้การให้บริการไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึง

4.5 ความไม่มั่นคงของการจ้างงานในสายงานสังคมสงเคราะห์ ผู้ปฏิบัติงานด้านสังคมสงเคราะห์จำนวนไม่น้อยยังอยู่ในสถานะการจ้างงานที่ไม่มั่นคง เช่น พนักงานจ้างเหมาบริการ พนักงานราชการ ลูกจ้างชั่วคราว หรือลูกจ้างตามโครงการ ซึ่งส่งผลต่อความมั่นคงในอาชีพ การรักษาบุคลากรที่มีคุณภาพไว้ในระบบ และแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองในสายวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

4.6 การไม่มีค่าตอบแทนหรือสิทธิประโยชน์เฉพาะสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต ปัจจุบันผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาตยังไม่ได้รับค่าตอบแทนหรือสิทธิประโยชน์เฉพาะที่เชื่อมโยงกับการถือใบอนุญาตประกอบวิชาชีพอย่างเป็นรูปธรรม ส่งผลให้แรงจูงใจในการเข้าสู่ระบบใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต และการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องอาจอยู่ในระดับจำกัด เมื่อเปรียบเทียบกับวิชาชีพอื่นที่มีระบบค่าตอบแทนวิชาชีพรองรับ

4.7 การแข่งขันด้านทรัพยากรและงบประมาณของภาครัฐ ภายใต้ข้อจำกัดด้านงบประมาณของประเทศ หน่วยงานด้านสังคมและสวัสดิการสังคมอาจได้รับการจัดสรรทรัพยากรไม่เพียงพอเมื่อเทียบกับภารกิจที่เพิ่มขึ้น ส่งผลต่อการขยายตำแหน่ง การพัฒนาบุคลากร และการยกระดับคุณภาพบริการทางสังคมในระยะยาว

4.8 ความเสี่ยงด้านจริยธรรมและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การนำเทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้ในการปฏิบัติงานมากขึ้น อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ความลับของผู้รับบริการ ความถูกต้องของข้อมูล และประเด็นจริยธรรมวิชาชีพ หากขาดแนวทางกำกับดูแลที่เหมาะสมและการพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ

3 แผนพัฒนา สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

บทที่ 3
แผนพัฒนาสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2570 - 2572)

3.1 วิสัยทัศน์

“เป็นองค์กรควบคุมมาตรฐานวิชาชีพที่เข้มแข็ง ส่งเสริมความก้าวหน้าของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ เพื่อสร้างสรรค์สังคมที่เป็นธรรม”

3.2 พันธกิจ

1. ควบคุมมาตรฐานและจรรยาบรรณการประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ เพื่อคุ้มครองผู้ใช้บริการและเสริมสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่สังคม
2. ส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
3. ส่งเสริมความก้าวหน้า ความมั่นคง และการสร้างกำลังคนในอาชีพสังคมสงเคราะห์ เพื่อรองรับการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

3.3 ยุทธศาสตร์ (Strategic)

ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2567 – 2569) ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบกำกับดูแล มาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณสังคมสงเคราะห์

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การยกระดับสมรรถนะ ความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง และเครื่องมือปฏิบัติงานสู่มาตรฐานสากล

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การขับเคลื่อนความก้าวหน้า ความมั่นคงในอาชีพ และการสร้างกำลังคนด้านสังคมสงเคราะห์

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือการประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในและต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กรที่ทันสมัยและการขับเคลื่อนนโยบายเพื่อสร้างสรรค์สังคมที่เป็นธรรม

3.4 รายละเอียดยุทธศาสตร์

***<u>ยุทธศาสตร์ที่ 1</u>*: การเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบกำกับดูแล มาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณสังคมสงเคราะห์**

- เป้าประสงค์: ระบบการกำกับดูแล การประเมินสมรรถนะ และการควบคุมจรรยาบรรณวิชาชีพ
- กลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงาน:

1. การกำกับดูแลและบังคับใช้กฎหมายวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ: พัฒนาระบบตรวจสอบเพื่อกำกับมาตรฐานการให้บริการ ควบคุมการประกอบวิชาชีพให้เป็นไปตามมาตรา 28 และข้อบังคับว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ พ.ศ. 2562

2. การยกระดับระบบการรับรองปริญญา: พัฒนาเกณฑ์และกระบวนการรับรองปริญญาในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์และสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องตามมาตรา 10 (2) ให้ได้มาตรฐาน

3. ปรับปรุงระบบการประเมินเพื่อรับใบอนุญาต: พัฒนาระบบการสอบข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์ตามเกณฑ์สมรรถนะที่สะท้อนทักษะการปฏิบัติงานจริง

4. การสร้างระบบนิเทศงานมาตรฐาน: จัดทำและขับเคลื่อนมาตรฐานการนิเทศงานสังคมสงเคราะห์เพื่อเป็นกลไกในการควบคุมคุณภาพและสนับสนุนการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพอย่างเป็นระบบ

- ตัวชี้วัด

1. ร้อยละ100 ของสถาบันการศึกษาที่ได้รับการตรวจประเมิน/รับรองปริญญาตามเกณฑ์มาตรฐานใหม่

2. จำนวนหน่วยงาน/สถานประกอบการที่นำมาตรฐานการนิเทศงานไปใช้ปฏิบัติจริง อย่างน้อย 20 แห่งทั่วประเทศ

- แผนงาน และโครงการ

แผนงานที่ 1.1 แผนงานพัฒนากลไกกำกับดูแลจรรยาบรรณและบังคับใช้กฎหมายวิชาชีพและข้อบังคับจรรยาบรรณ พ.ศ. 2562)

โครงการสำคัญ:

1. โครงการขับเคลื่อนความรู้จรรยาบรรณและกฎหมายวิชาชีพ: อบรมให้ความรู้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพและผู้บริหารองค์กรสวัสดิการสังคม

2.โครงการบทเรียนการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์อย่างมีมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

แผนงานที่ 1.2 แผนงานยกระดับระบบการรับรองปริญญาและการสอบเพื่อขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต

โครงการสำคัญ:

1. โครงการประชาพิจารณ์และปรับปรุงเกณฑ์การรับรองปริญญาทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
2. โครงการพัฒนาระบบการออกข้อสอบและปรับปรุงรูปแบบการสอบข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์ให้เน้นการคิดวิเคราะห์จากกรณีศึกษา

แผนงานที่ 1.3 แผนงานขับเคลื่อนระบบนิเทศงานสังคมสงเคราะห์มาตรฐานเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน

โครงการสำคัญ:

1. โครงการพัฒนาระบบและจัดทำเกณฑ์มาตรฐานการนิเทศงานทั้งผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์และผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต
2. โครงการหลักสูตรพัฒนาศักยภาพผู้นิเทศงานสังคมสงเคราะห์

<u>ยุทธศาสตร์ที่ 2</u> **การยกระดับสมรรถนะ มาตรฐาน ความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง และเครื่องมือปฏิบัติงานสู่มาตรฐาน**

- เป้าประสงค์: มีการกำหนดและการรับรองความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาที่ตอบสนองปัญหาสังคมที่ซับซ้อน รวมทั้งผู้ประกอบวิชาชีพมีเครื่องมือปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐาน
- กลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงาน:

1. การพัฒนาเครื่องมือปฏิบัติงานมาตรฐาน: ส่งเสริมการวิจัย สร้าง และพัฒนาคู่มือ/เครื่องมือการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ให้มีมาตรฐานและเหมาะสมกับบริบทสังคม

2. การจัดการระบบความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง: จัดทำกรอบมาตรฐานความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์จำแนกตามสาขาเฉพาะทางต่างๆ

3. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมความชำนาญเฉพาะสาขา เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพและวิทยฐานะให้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพ

- ตัวชี้วัด
    1. จำนวนคู่มือ/เครื่องมือปฏิบัติงานมาตรฐานที่ประกาศใช้ 3 เครื่องมือ
    2. มีการประกาศใช้กรอบมาตรฐานความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขา
- แผนงาน/โครงการ

แผนงานที่ 2.1 แผนงานวิจัยและพัฒนาเครื่องมือปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์

โครงการสำคัญ:

1. *โครงการวิจัยและพัฒนาเครื่องมือสังคมสงเคราะห์เช่น เครื่องมือประเมินสภาวะเสี่ยงทางสังคม* ด้านเด็กและครอบครัว การประเมินสภาวะชุมชนในงานสังคมสงเคราะห์ชุมชน
2. *โครงการถอดบทเรียนและจัดทำคู่มือการเขียนรายงานรายกรณี (Case Review) ในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์*

แผนงานที่ 2.2 แผนงานพัฒนาระบบและหลักสูตรรับรองความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง
โครงการสำคัญ:

1. *โครงการจัดทำกรอบสมรรถนะผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา* เช่น นักสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์, นักสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม ฯลฯ
2. *โครงการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมและประเมินเพื่อรับ "หนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความชำนาญเฉพาะสาขาในการประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์"*

แผนงานที่ 2.3 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมความชำนาญเฉพาะสาขา เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพและวิทยฐานะให้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพ

โครงการสำคัญ:

1. โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาเด็กและครอบครัวสำหรับนักสังคมสงเคราะห์และผู้ปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์
2. อบรมหลักสูตรความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านการคุ้มครองเด็ก

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การขับเคลื่อนความก้าวหน้า ความมั่นคงในอาชีพ และการสร้างกำลังคนด้านสังคมสงเคราะห์

- เป้าประสงค์: ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาตมีความมั่นคงในอาชีพ มีเส้นทางความก้าวหน้าชัดเจน และมีบุคลากรรุ่นใหม่เข้าสู่วิชาชีพอย่างต่อเนื่อง
- กลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงาน:

1. การผลักดันความมั่นคงและความก้าวหน้าในสายอาชีพ: ส่งเสริมความมั่นคง ความก้าวหน้า และสิทธิประโยชน์ในการทำงานของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต ทั้งในภาครัฐและเอกชน

2. การวางระบบการพัฒนาวิชาชีพต่อเนื่อง: กำหนดแนวทางและมาตรการสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบวิชาชีพและผู้ประกอบวิชาชีพรับอนุญาตอย่างเป็นระบบ

3. การสร้างและดึงดูดกำลังคนเข้าสู่วิชาชีพ: ดำเนินการเชิงรุกร่วมกับสถาบันการศึกษาเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษาและคนรุ่นใหม่เข้าศึกษาในปริญญาหลักสูตรสาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และผลักดันให้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพรับอนุญาต

- ตัวชี้วัด

1. มีข้อเสนอเชิงนโยบายด้านความก้าวหน้าและค่าตอบแทนที่เสนอต่อ ก.พ. หรือหน่วยงานระดับกระทรวงอย่างน้อย 2 ข้อเสนอหลัก

2. ร้อยละของผู้ประกอบวิชาชีพรับอนุญาตที่เข้าร่วมระบบการศึกษาต่อเนื่องและสะสมคะแนนต่อเนื่องไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของสมาชิก

3. อัตราการเข้าสู่กระบวนการขอใบอนุญาตของบัณฑิตจบใหม่ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ต่อปี

- แผนงาน/โครงการ

แผนงานที่ 3.1 แผนงานผลักดันความมั่นคงและเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพ

โครงการสำคัญ:

1. โครงการศึกษาและจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อเพิ่มอัตราเงินประจำตำแหน่งและเงินพิเศษสำหรับผู้มีใบอนุญาตวิชาชีพ (ประสานงานร่วมกับสำนักงาน ก.พ. และกระทรวง พม.)

2. การจัดทำวิจัยจัดทำค่างานวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ (FTE; Full-Time Equivalent) เพื่อเพิ่มกรอบอัตรากำลังคนทำงานสังคมสงเคราะห์

3.โครงการประเมินภาวะหมดไฟของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

4.โครงการวิจัยกำลังคนนักสังคมสงเคราะห์ขาดแคลนจริงหรือ

แผนงานที่ 3.2 แผนงานยกระดับระบบพัฒนาวิชาชีพต่อเนื่องเพื่อสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพอย่างเป็นระบบ

โครงการสำคัญ:

1. โครงการปรับปรุงคู่มือการศึกษาต่อเนื่องให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง และการส่งเสริมความเข้าใจในการใช้คู่มือการศึกษาต่อเนื่องกับสมาชิก
2. พัฒนาแพลตฟอร์มสะสมคะแนนการศึกษาต่อเนื่อง ออนไลน์
3. โครงการเครือข่ายสถาบันผู้จัดหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง (สมาชิกวิสามัญ)เพื่อเพิ่มความหลากหลายของหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง

แผนงานที่ 3.3: แผนงานเชิงรุกร่วมกับสถาบันการศึกษาและดึงดูดกำลังคนรุ่นใหม่เข้าสู่วิชาชีพ

โครงการสำคัญ:

โครงการ "Social Work Next Gen" รณรงค์แนะแนวและสร้างแรงบันดาลใจในโรงเรียนและมหาวิทยาลัย

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือการประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในและต่างประเทศ

- เป้าประสงค์: เกิดกลไกการประสานงาน บูรณาการการทำงานของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในระดับภูมิภาค สถาบันการศึกษาสังคมสงเคราะห์ และนานาชาติ

- กลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงาน

1. พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสมาชิกกับสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในระดับจังหวัดและภูมิภาค

2. ส่งเสริมความร่วมมือกับเครือข่ายสถาบันการศึกษาสังคมสงเคราะห์ในประเทศให้มีความเข้มแข็งอย่างต่อเนื่อง

3. ส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรในต่างประเทศ องค์กรระหว่างประเทศและกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ

- ตัวชี้วัด

1.มีคณะอนุกรรมการหรือกลไกเครือข่ายทั้ง 4ภาค ขับเคลื่อนงานอย่างเป็นรูปธรรม

2. ร้อยละ 80 ของจำนวนสถาบันการศึกษาที่ร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมและการสอบรับใบอนุญาต

3. จำนวนการจัดประชุมหรือกิจกรรมความร่วมกับองค์กรต่างประเทศ/ระหว่างประเทศ อย่างน้อย 2 โครงการ

- แผนงาน/โครงการ

แผนงานที่ 4.1 ส่งเสริมเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสมาชิกกับสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในระดับจังหวัดและภูมิภาค

โครงการสำคัญ:

1.โครงการ สภาสัญจร สร้างความสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนการปฏิบัติงานเฉพาะด้าน และงานวิชาการ รวมทั้งให้ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมของสภาวิชาชีพแก่สมาชิกในระดับภูมิภาค

2.โครงการสมัชชาเครือข่ายนักสังคมสงเคราะห์ระดับภูมิภาคประจำปีซึ่งเป็นเวทีวิชาการและถอดบทเรียนการปฏิบัติงานในบริบทวัฒนธรรมและพื้นที่ที่แตกต่างกัน

แผนงานที่ 4.2 ส่งเสริมความร่วมมือกับเครือข่ายสถาบันการศึกษาสังคมสงเคราะห์ในประเทศให้มีความเข้มแข็งอย่างต่อเนื่อง

โครงการสำคัญ:

1.โครงการพัฒนากลไกอาจารย์นิเทศร่วมและคู่มือการนิเทศงานที่สอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพ

2.โครงการแลกเปลี่ยนสาระการเรียนที่เกี่ยวข้องกับการออกข้อสอบเพื่อประเมินความรู้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

แผนงานที่ 4.3 ร่วมมือกับองค์กรในต่างประเทศ องค์กรระหว่างประเทศ และกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศโดยเฉพาะองค์กรหน้าที่ผลิตและกำกับมาตรฐานวิชาชีพ

โครงการสำคัญ:

1.ร่วมสนับสนุนโครงการ World Social Work Day และการประชุมระหว่างประเทศตามกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ

2. ประชุมแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขา

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กรธรรมาภิบาลที่ทันสมัยเพื่อสร้างสรรค์สังคมที่เป็นธรรม

- เป้าประสงค์: สภาวิชาชีพเป็นองค์กรที่มีธรรมาภิบาล ใช้เทคโนโลยีในการให้บริการสมาชิก และร่วมมือพัฒนาองค์กรกับเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ
- กลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงาน:

1. ปรับปรุงระบบบริการสมาชิก ระบบฐานข้อมูลผู้ประกอบวิชาชีพรับอนุญาต ให้เป็นระบบออนไลน์ที่ทันสมัยและโปร่งใส

2.ค้นหาและนำผู้ที่ใบประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์หมดอายุและประสงค์มีใบประกอบวิชาชีพใหม่เข้าสู่ระบบการรับอนุญาตอีกครั้ง

3. การยกระดับภาพลักษณ์วิชาชีพด้วยการสื่อสารสาธารณะเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับบทบาทของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในฐานะ "วิชาชีพเฉพาะทางที่มีมาตรฐานกฎหมายรองรับ"

4. ระดมทุนเพื่อเพิ่มพูนการมีงบประมาณในการใช้จ่ายของสภาวิชาชีพ

- ตัวชี้วัด

1. สมาชิกสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์เข้าสู่ระบบแอปพลิเคชั่นและเวปไซด์เพิ่มขึ้นร้อยละ 10

2. ดัชนีความพึงพอใจของสมาชิกต่อการบริหารงานของสภาวิชาชีพฯไม่น้อยกว่าร้อยละ 85

- แผนงาน/โครงการ

แผนงานที่ 5.1 แผนงานปรับปรุงระบบบริการสมาชิกและฐานข้อมูลผู้ประกอบวิชาชีพให้เป็นระบบออนไลน์ที่ทันสมัย

โครงการสำคัญ:

1. โครงการพัฒนาและปรับปรุงแพลตฟอร์มบริการสมาชิกแบบเบ็ดเสร็จ
2. โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลของนักสังคมสงเคราะห์ทั่วประเทศเพื่อการวางแผนกำลังคน

แผนงานที่ 5.2 แผนงานสื่อสารสาธารณะและขับเคลื่อนนโยบายเชิงรุก

โครงการสำคัญ:

โครงการสื่อสาร "วิชาชีพสังคมสงเคราะห์: พลังขับเคลื่อนความเป็นธรรมและสวัสดิการ" เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องผ่านสื่อมัลติมีเดีย

โครงการบนเส้นทางเกียรติยศสู่ราชบัณฑิตของนักสังคมสงเคราะห์อาวุโส

แผนงานที่ 5.3 การระดมทุนเพื่อนำมาสมทบค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

4 การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

บทที่ 4
การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2570-2572)

การติดตามประเมินผล

เพื่อให้มีการปรับปรุงผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ และเพื่อให้ทราบความก้าวหน้าปัญหาอุปสรรค และมุ่งผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานของสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์มีกรอบการดำเนินงาน ดังนี้

1. การติดตามการดำเนินงาน

การติดตามผลการดำเนินงานของสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ เพื่อรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานในแต่ละช่วงเวลาของโครงการต่าง ๆ ที่สอดคล้องตามตัวชี้วัดผลสำเร็จที่กำหนดไว้ในแผนการดำเนินงานและงบประมาณประจำปี และจัดทำรายงานสรุปเสนอต่อคณะกรรมการสภาวิชาชีพฯ ให้ทราบความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานเป็นระยะ รวมทั้งส่งข้อมูลย้อนกลับให้กับฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยให้ผู้รับผิดชอบในแต่ละระดับดำเนินการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแนวทางที่เหมาะสม ตามแบบรายงานดังนี้

1.1 การรายงานผลการดำเนินงานประจำเดือนของสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ โดยใช้แบบรายงานผลการดำเนินงานประจำเดือน (แบบติดตาม 1 และแบบติดตาม 2) และจัดส่งผลการดำเนินงานประจำเดือนให้ฝ่ายสำนักงานเลขาธิการรวบรวมภายในวันสุดท้ายของเดือน และรายงานผ่านระบบอิแล็กทรอนิกส์ (E - Performance) ทุกเดือน

1.2 การรายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ (แบบรายงาน สงป. 301 - 302) โดยจัดทำรายงานผลให้ฝ่ายสำนักงานเลขาธิการ ภายในวันที่ 5 ของไตรมาสถัดไป

1.3 การรายงานผลการดำเนินงาน ตามแบบฟอร์มของสำนักงานเลขาธิการ

1.4 การรายงานผลการดำเนินงาน ตามแบบรายงานผลโครงการ และตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ) โดยจัดทำรายงานผลส่งสำนักงานเลขาธิการเพื่อปรับแผนการดำเนินงานให้เหมาะสมในแต่ละรอบไตรมาส รอบ 6 เดือน 9 เดือน และ 12 เดือน

1.5 รายงานผลการดำเนินงานประจำปีต่อสภานายกพิเศษและกรรมการบริหารของสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

2. การประเมินผล

2.1 การประเมินผลตนเองโดยการประเมินโครงการ และการประเมินผลในภาพรวมของสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

2.2 การติดตามประเมินผลการดำเนินงานของสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ครึ่งแผน 3 ปี โดยบุคคลภายนอกที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการติดตามประเมินผล

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

ฝ่ายทะเบียน สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์. (2569). *จำนวน ร้อยละของจำนวนสมาชิกสามัญ และจำนวนผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต* [รายงานการประชุมคณะกรรมการสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ครั้งที่ 5/2569]. สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์.

นงลักษณ์ พะไกยะ, ศิริพันธ์ สาสัตย์, และ วาสินี วิเศษฤทธิ์. (2564). ความต้องการกำลังคนด้านสุขภาพเพื่อรองรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในอนาคต. *วารสารวิจัยระบบสาธารณสุข*, *15*(2), 211.

พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550. (2550, 14 กันยายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 124 ตอนที่ 54 ก. หน้า 1-8.

พระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. 2556. (2556, 22 มกราคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 130 ตอนที่ 7 ก. หน้า 1-15.

สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์. (2566). *รายงานการประชุมเรื่อง “หนึ่งทศวรรษสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์”*. สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์.

สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์. (2569). *รายงานประจำปีสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. 2569*. สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์.

สมาคมนักสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย, และ ยูนิเซฟ ประเทศไทย. (2569). *การประเมินกำลังคนผู้ปฏิบัติงานด้านสังคมของประเทศไทย*. องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย. https://www.unicef.org/thailand/th/reports/การประเมินกำลังคนผู้ปฏิบัติงานด้านสังคมของประเทศไทย

ภาษาอังกฤษ

Bouchrika, I. (2026, April 6). *Is demand for social work degree graduates growing or declining?* Research.com. https://research.com/advice/is-demand-for-social-work-degree-graduates-growing-or-declining

International Association of Schools of Social Work, & International Federation of Social Workers. (2004). *Global standards for the education and training of the social work profession*. iassw-aiets.org

International Federation of Social Workers. (2012, July 19). *Social work a growing profession* [Press release]. https://www.ifsw.org/social-work-a-growing-profession/

International Federation of Social Workers. (2014). *Global definition of the social work profession*. ifsw.org

Research.com. (2026). *The state of social work education and career outlook: Trends and projections*. research.com

Sricharatchanya, H., & Brown, A. (2019, March 26). *โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดของประเทศไทยช่วยครอบครัวยากจนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น*. UNICEF Thailand. unicef.org เงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดของประเทศไทยช่วยครอบครัวยากจนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

UNICEF, & Global Social Service Workforce Alliance. (2019). *The social service workforce in the East Asia and Pacific region: Multi-country review*. UNICEF East Asia and Pacific Regional Office.

World Health Organization. (2016). *Social workers working in mental health sector (per 100 000)* [Data set]. Global Health Observatory. https://www.who.int/data/gho/data/indicators/indicator-details/GHO/social-workers-working-in-mental-health-sector-(per-100-000)

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก. คำสั่งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. 2570-2572

คำสั่งสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์
ที่ ๒/๒๕๖๙
เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๗๐ - ๒๕๗๒)

ตามที่ แผนพัฒนาสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๖๙) จะสิ้นสุดลงในเดือนกันยายน ๒๕๖๙ นี้ เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ฉบับที่ ๓ เป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๕๖ ประกอบมติการประชุมคณะกรรมการสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๙ เมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๙ จึงแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๗๐ - ๒๕๗๒) โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑ นางสุนันท์	ไทยลา	ที่ปรึกษา
๑.๒ นายชินชัย	ชี้เจริญ	ที่ปรึกษา
๑.๓ ผู้ช่วยศาสตราจารย์โสภา	อ่อนโอภาส	ประธานคณะทำงาน
๑.๔ นางณัฐวดี	ณ มโนรม	คณะทำงาน
๑.๕ นางสาวบุญล้อม	กานต์ศักดิ์สราญ	คณะทำงาน
๑.๖ นางสาววาสนา	เก้านพรัตน์	คณะทำงาน
๑.๗ รองศาตราจารย์ ดร.วิไลภรณ์	โคตรบึงแก	คณะทำงาน
๑.๘ ดร.ศิริพร	เกื้อกูลนุรักษ์	คณะทำงาน
๑.๙ ดร.เนตรชนก	สุนา	คณะทำงาน
๑.๑๐ นายเจษฎา	เหรียญทอง	คณะทำงาน
๑.๑๑ นายศราวุธ	หรีกประโคน	คณะทำงาน
๑.๑๒ นางสาวสมศิริ	บุญศิริ	คณะทำงาน
๑.๑๓ นางสาวปาริษา	ด้วงทอง	เลขานุการคณะทำงาน
๑.๑๔ นางสาวจุฑามาศ	ถวัลย์วาณิชกุล	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๕ นางสาวทักษพร	เกิดไทย	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๖ นางสาวชนามินทร์	ประชาสินทิพย์	ผู้ช่วยเลขานุการ

๒. หน้าที่และอำนาจ

๒.๑ จัดทำแผนพัฒนาสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. พ.ศ. ๒๕๗๐ - ๒๕๗๒

๒.๒ ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๗๐ – ๒๕๗๒

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๙

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์โสภา อ่อนโอภาส)
นายกสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

ภาคผนวก ข. แผนการดำเนินงานสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ 3 ปี

พ.ศ. 2570 - 2572

ยุทธศาสตร์ที่ 1: การเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบกำกับดูแล มาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณสังคมสงเคราะห์

เป้าประสงค์	ผลผลิต (Output)	ผลลัพธ์ (Outcome)	กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการและงบประมาณ			ผู้รับผิดชอบ
						2570	2571	2572	
ระบบการกำกับดูแล การประเมินสมรรถนะ และการควบคุม จรรยาบรรณวิชาชีพ	มีผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และผู้บริหารองค์กรสวัสดิการสังคม เข้าร่วมการอบรมและผ่านการประเมินความรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนด เอกสาร/สื่อการเรียนรู้ด้านกฎหมายวิชาชีพและข้อบังคับจรรยาบรรณได้รับการเผยแพร่	ผู้ผ่านการอบรมมีความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักรู้เกี่ยวกับข้อบังคับจรรยาบรรณและกฎหมายวิชาชีพสังคมสงเคราะห์เพิ่มขึ้น ผู้บริหารองค์กรสวัสดิการสังคม นำความรู้และจรรยาบรรณวิชาชีพไปกำหนดเป็นนโยบายหรือแนวปฏิบัติภายในองค์กร	การกำกับดูแลและบังคับใช้กฎหมายวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ: พัฒนาระบบตรวจสอบเพื่อกำกับมาตรฐานการให้บริการ ควบคุมการประกอบวิชาชีพให้เป็นไปตามมาตรา 28 และข้อบังคับว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ พ.ศ. 2562	แผนงานที่ 1.1 แผนงานพัฒนากลไกกำกับดูแลจรรยาบรรณและบังคับใช้กฎหมายวิชาชีพและข้อบังคับจรรยาบรรณ พ.ศ. 2562)	1โครงการขับเคลื่อนความรู้จรรยาบรรณและกฎหมายวิชาชีพ: อบรมให้ความรู้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพและผู้บริหารองค์กรสวัสดิการสังคม 2.โครงการบทเรียนการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์อย่างมีมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์	/	/	/	ฝ่ายเลขาธิการและกรรมการจรรยาบรรณ

เป้าประสงค์	ผลผลิต (Output)	ผลลัพธ์ (Outcome)	กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการและงบประมาณ			ผู้รับผิดชอบ
						2570	2571	2572	
	คู่มือ/เครื่องมือการประเมิน: คู่มือการจัดสอบและคู่มือสำหรับกรรมการสอบสัมภาษณ์ ในการประเมินการคิดวิเคราะห์ กระบวนการแก้ปัญหาทางสังคมสงเคราะห์ และการตัดสินใจทางจริยธรรมจากกรณีศึกษ	ยกระดับความน่าเชื่อถือของกระบวนการคัดกรอง: ระบบการประเมินเพื่อรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาตสามารถคัดกรองผู้มีความรู้และทักษะสมรรถนะที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาจริงในสังคมได้แม่นยำยิ่งขึ้น	ปรับปรุงระบบการประเมินเพื่อรับใบอนุญาต: พัฒนาระบบการสอบข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์ตามเกณฑ์สมรรถนะที่สะท้อนทักษะการปฏิบัติงานจริง	แผนงานที่ 1.2 แผนงานยกระดับระบบการรับรองปริญญาและประเมินมาตรฐานผู้ประกอบวิชาชีพ	โครงการพัฒนาระบบการออกข้อสอบและประเมินสมรรถนะเสมือนจริง: ปรับปรุงรูปแบบการสอบข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์ให้เน้นการคิดวิเคราะห์จากกรณีศึกษา (Case-based)	/	/		ฝ่ายจัดการสอบและพัฒนาระบบสอบ
เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการฝึกภาคปฏิบัติและการนิเทศงานนักศึกษา รวมทั้งติดตามและให้ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษา	รายงานผลการเยี่ยมเยียนสถาบันการศึกษา	สภาวิชาชีพฯและสถาบันการศึกษาได้ทำงานร่วมกัน เพื่อพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพสังคมสงเคราะห์	การยกระดับระบบการรับรองปริญญา: พัฒนาเกณฑ์และกระบวนการรับรองปริญญาในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์และสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องตามมาตรา 10 (2) ให้ได้มาตรฐาน	แผนงานที่ 1.2 แผนงานยกระดับระบบการรับรองปริญญาและประเมินมาตรฐานผู้ประกอบวิชาชีพ	1.การเยี่ยมสถาบันการศึกษาสังคมสงเคราะห์	/	/	/	คณะอนุกรรมการประเมินเพื่อการรับรองปริญญาของสถาบัน

เป้าประสงค์	ผลผลิต (Output)	ผลลัพธ์ (Outcome)	กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการและงบประมาณ			ผู้รับผิดชอบ
						2570	2571	2572	
ให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ									
เพื่อปรับปรุงข้อบังคับและหลักเกณฑ์การรับรองปริญญาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน	ข้อบังคับสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ฯ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา	1.สภาวิชาชีพฯมีมาตรฐานการรับรองปริญญาที่ชัดเจนและเป็นปัจจุบัน 2.สถาบันการศึกษาจัดทำหลักสูตรและแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพสังคมสงเคราะห์	การยกระดับระบบการรับรองปริญญา: พัฒนาเกณฑ์และกระบวนการรับรองปริญญาในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์และสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องตามมาตรา 10 (2) ให้ได้มาตรฐาน	แผนงานที่ 1.2 แผนงานยกระดับระบบการรับรองปริญญาและประเมินมาตรฐานผู้ประกอบวิชาชีพ	แก้ไขข้อบังคับและปรับปรุงหลักเกณฑ์การรับรองปริญญา (โครงการปี69-70)	/			คณะอนุกรรมการประเมินเพื่อการรับรองปริญญาของสถาบัน
เพื่อปรับปรุงแบบประเมินหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาโท ให้สอดคล้องกับสมรรถนะและมาตรฐานวิชาชีพสังคมสงเคราะห์	1.แบบประเมินหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ระดับปริญญาตรี เพื่อรับรองมาตรฐานทางวิชาชีพของสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ ..... 2. แบบประเมินหลักสูตรสังคม	1.สภาวิชาชีพฯมีเครื่องมือที่ใช้ในกระบวนการพิจารณารับรองหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ตามมาตรฐานวิชาชีพ	การยกระดับระบบการรับรองปริญญา: พัฒนาเกณฑ์และกระบวนการรับรองปริญญาในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์และสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องตามมาตรา 10 (2) ให้ได้มาตรฐาน	แผนงานที่ 1.2 แผนงานยกระดับระบบการรับรองปริญญาและประเมินมาตรฐานผู้ประกอบวิชาชีพ	โครงการปรับปรุงแบบประเมินหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาโท เพื่อรับรองมาตรฐานทางวิชาชีพของสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ.....	/			คณะอนุกรรมการประเมินเพื่อการรับรองปริญญาของสถาบัน

เป้าประสงค์	ผลผลิต (Output)	ผลลัพธ์ (Outcome)	กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการและงบประมาณ			ผู้รับผิดชอบ
						2570	2571	2572	
	สงเคราะห์ศาสตร์ ระดับปริญญาโท เพื่อรับรองมาตรฐานทางวิชาชีพของสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ								
เพื่อสร้างความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และขั้นตอนการรับรองปริญญาแก่สถาบันการศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง	1.คู่มือหลักเกณฑ์และขั้นตอนการรับรองปริญญาในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ 2.เอกสารเผยแพร่/สื่อประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้อง	สถาบันการศึกษาและผู้เกี่ยวข้องมีความเข้าใจในกระบวนการรับรองปริญญา สามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้อง เป็นมาตรฐานเดียวกัน และมีประสิทธิภาพ	การยกระดับระบบการรับรองปริญญา: พัฒนาเกณฑ์และกระบวนการรับรองปริญญาในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์และสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องตามมาตรา 10 (2) ให้ได้มาตรฐาน	แผนงานที่ 1.2 แผนงานยกระดับระบบการรับรองปริญญาและประเมินมาตรฐานผู้ประกอบวิชาชีพ	จัดทำคู่มือ หลักเกณฑ์และขั้นตอนการรับรองปริญญาในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์	/			คณะอนุกรรมการประเมินเพื่อการรับรองปริญญาของสถาบัน
เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และแนวปฏิบัติที่ถูกต้องเกี่ยวกับกระบวนการและขั้นตอนการยื่นขอรับรองปริญญาแก่สถาบันการศึกษาสังคมสงเคราะห์	1.การประชุม/เวทีชี้แจงแนวทางการยื่นขอรับรองปริญญาฯ 2.รายงานสรุปผลการประชุมและข้อเสนอแนะจากสถาบันการศึกษา	สถาบันการศึกษาสังคมสงเคราะห์มีความเข้าใจในหลักเกณฑ์ ขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติในการยื่นขอรับรองปริญญา สามารถดำเนินการยื่นขอรับรองได้อย่างถูกต้อง	การยกระดับระบบการรับรองปริญญา: พัฒนาเกณฑ์และกระบวนการรับรองปริญญาในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์และสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องตามมาตรา 10 (2) ให้ได้มาตรฐาน	แผนงานที่ 1.2 แผนงานยกระดับระบบการรับรองปริญญาและประเมินมาตรฐานผู้ประกอบวิชาชีพ	จัดประชุมทำความเข้าใจแนวทางปฏิบัติในการยื่นขอรับรองปริญญาฯ ร่วมกับสถาบันการศึกษาสังคมสงเคราะห์		/	/	คณะอนุกรรมการประเมินเพื่อการรับรองปริญญาของสถาบัน

เป้าประสงค์	ผลผลิต (Output)	ผลลัพธ์ (Outcome)	กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการและงบประมาณ			ผู้รับผิดชอบ
						2570	2571	2572	
		ครบถ้วน และเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด							
			การสร้างระบบนิเทศงาน มาตรฐาน: จัดทำและขับเคลื่อนมาตรฐานการนิเทศงานสังคมสงเคราะห์ เพื่อเป็นกลไกในการควบคุมคุณภาพและสนับสนุนการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพอย่างเป็นระบบ	แผนงานที่ 1.3 แผนงานขับเคลื่อนระบบนิเทศงานสังคมสงเคราะห์มาตรฐานเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน	โครงการพัฒนาระบบและจัดทำเกณฑ์มาตรฐานและดำเนินการนิเทศงานของประเทศไทย(ทั้งผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์และผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต	/	/	/	ฝ่ายวิชาการและการต่างประเทศ
			การสร้างระบบนิเทศงาน มาตรฐาน: จัดทำและขับเคลื่อนมาตรฐานการนิเทศงานสังคมสงเคราะห์ เพื่อเป็นกลไกในการควบคุมคุณภาพและสนับสนุนการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพอย่างเป็นระบบ	แผนงานที่ 1.3 แผนงานขับเคลื่อนระบบนิเทศงานสังคมสงเคราะห์มาตรฐานเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน	โครงการพัฒนาหลักสูตรและพัฒนาศักยภาพผู้นิเทศงานสังคมสงเคราะห์	/	/	/	ฝ่ายวิชาการและการต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การยกระดับสมรรถนะ มาตรฐาน ความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง และเครื่องมือปฏิบัติงานสู่มาตรฐาน

เป้าประสงค์	ผลผลิต (Output)	ผลลัพธ์ (Outcome)	กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ และงบประมาณ			ผู้รับผิดชอบ
						2570	2571	2572	
มีการกำหนดและการรับรองความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาที่ตอบสนองปัญหาสังคมที่ซับซ้อนรวมทั้งผู้ประกอบวิชาชีพมีเครื่องมือปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐาน			การพัฒนาเครื่องมือปฏิบัติงานมาตรฐาน: ส่งเสริมการวิจัย สร้าง และพัฒนาคู่มือ/เครื่องมือการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ให้มีมาตรฐานและเหมาะสมกับบริบทสังคม	แผนงานที่ 2.1 แผนงานวิจัยและพัฒนาเครื่องมือปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์	โครงการวิจัยและพัฒนาเครื่องมือสังคมสงเคราะห์เช่นเครื่องมือประเมินสภาวะเสี่ยงทางสังคมด้านเด็กและครอบครัว ด้านผู้สูงอายุ และการประเมินสภาวะชุมชนในงานสังคมสงเคราะห์ชุมชน	/	/	/	ฝ่ายวิชาการและการต่างประเทศ
			การพัฒนาเครื่องมือปฏิบัติงานมาตรฐาน: ส่งเสริมการวิจัย สร้าง และพัฒนาคู่มือ/เครื่องมือการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ให้มีมาตรฐานและเหมาะสมกับบริบทสังคม	แผนงานที่ 2.1 แผนงานวิจัยและพัฒนาเครื่องมือปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์	โครงการถอดบทเรียนและจัดทำคู่มือการเขียนรายงานรายกรณี (Case Review) ในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์		/		ฝ่ายวิชาการและการต่างประเทศ
			การจัดการระบบความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง: จัดทำกรอบมาตรฐานความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์จำแนกตามสาขาเฉพาะทางต่างๆ 3. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมขั้นสูง: จัดทำและรับรองหลักสูตรฝึกอบรมความ	แผนงานที่ 2.2 แผนงานพัฒนาระบบและหลักสูตรรับรองความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง	โครงการจัดทำกรอบสมรรถนะผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา เช่น นักสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์, นักสังคมสงเคราะห์ใน	/	/	/	ฝ่ายวิชาการและการต่างประเทศ

เป้าประสงค์	ผลผลิต (Output)	ผลลัพธ์ (Outcome)	กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ และงบประมาณ			ผู้รับผิดชอบ
						2570	2571	2572	
			ชำนาญเฉพาะสาขา เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพและวิทยฐานะให้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพ		กระบวนการยุติธรรม ฯลฯ				
			การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมขั้นสูง: จัดทำและรับรองหลักสูตรฝึกอบรมความชำนาญเฉพาะสาขา เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพและวิทยฐานะให้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพ	แผนงานที่ 2.2 แผนงานพัฒนาระบบและหลักสูตรรับรองความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง	โครงการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมและประเมินเพื่อรับ "หนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความชำนาญเฉพาะสาขาในการประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์"	/	/		ฝ่ายวิชาการและการต่างประเทศและฝ่ายการฝึกอบรม
นักสังคมสงเคราะห์รับอนุญาตที่มีความประสงค์จะปฏิบัติหน้าที่ร่วมสอบปากคำและสืบพยานเด็กตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	มีผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาตผ่านการอบรมนักสังคมสงเคราะห์ป วิอาญาจำนวน 50 - 60 คน	เด็กได้รับการคุ้มครองตามเจตนารมณ์ของป วิอาญา (สืบพยานเด็ก)	การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมขั้นสูง: จัดทำและรับรองหลักสูตรฝึกอบรมความชำนาญเฉพาะสาขา เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพและวิทยฐานะให้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพ	แผนงานที่ 2.3 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมความชำนาญเฉพาะสาขาเพื่อเพิ่มพูนศักยภาพและวิทยฐานะให้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพ	โครงการอบรมนักสังคมสงเคราะห์รับอนุญาตปฏิบัติหน้าที่ร่วมสอบปากคำและสืบพยานเด็กตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	/	/	/	ฝ่ายการฝึกอบรม

เป้าประสงค์	ผลผลิต (Output)	ผลลัพธ์ (Outcome)	กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ และงบประมาณ			ผู้รับผิดชอบ
						2570	2571	2572	
เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ เทคนิค ทักษะเฉพาะ ในการให้การปรึกษาเด็กและหญิงที่ประสบปัญหาตั้งครรภ์ไม่พร้อม	มีสร้างกลุ่มในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนร่วมวิชาชีพและผู้เชี่ยวชาญ เด็กและหญิงตั้งครรภ์ไม่พร้อมและครอบครัวได้รับบริการการให้การปรึกษา	ผู้ให้บริการ และผู้ใช้บริการ รับรู้เข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องและสิทธิตามกฎหมาย ส่งเสริมการตั้งครรภ์ต่ออย่างมีคุณภาพ และการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย	การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมขั้นสูง: จัดทำและรับรองหลักสูตรฝึกอบรมความชำนาญเฉพาะสาขา เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพและวิทยฐานะให้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพ	แผนงานที่ 2.3 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมความชำนาญเฉพาะสาขาเพื่อเพิ่มพูนศักยภาพและวิทยฐานะให้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพ	โครงการหลักสูตรการให้การปรึกษาเด็กและหญิงตั้งครรภ์ไม่พร้อม	/	/	/	ฝ่ายการฝึกอบรม
นักสังคมสงเคราะห์ หรือ ผู้ปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานด้านเด็กและครอบครัว	มีนักสังคมสงเคราะห์ทำงานด้านเด็กเพิ่มขึ้น 20 - 30 คน	1. ผู้ผ่านการอบรมมีความรู้และทักษะในการทำงานพัฒนาเด็กและครอบครัว 2. ผู้ผ่านการอบรมบางคนสามารถเป็น	การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมขั้นสูง: จัดทำและรับรองหลักสูตรฝึกอบรมความชำนาญเฉพาะสาขา เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพและวิทยฐานะให้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพ	แผนงานที่ 2.3 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมความชำนาญเฉพาะสาขาเพื่อเพิ่มพูนศักยภาพและวิทยฐานะให้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพ	โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาเด็กและครอบครัวสำหรับนักสังคมสงเคราะห์และผู้ปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์	/	/		ฝ่ายการฝึกอบรม

เป้าประสงค์	ผลผลิต (Output)	ผลลัพธ์ (Outcome)	กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ และงบประมาณ			ผู้รับผิดชอบ
						2570	2571	2572	
		วิทยากรถ่ายทอดต่อได้							
นักสังคมสงเคราะห์ หรือ ผู้ปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานด้านเด็กและครอบครัว	มีนักสังคมสงเคราะห์เชี่ยวชาญด้านการคุ้มครองเด็กเพิ่มขึ้น 50 คน	1. ผู้ผ่านการอบรมมีความรู้และทักษะในการทำงานค้มครองเด็ก 2. ผู้ผ่านการอบรมบางคนสามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดต่อได้	การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมขั้นสูง: จัดทำและรับรองหลักสูตรฝึกอบรมความชำนาญเฉพาะสาขา เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพและวิทยฐานะให้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพ	แผนงานที่ 2.3 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมความชำนาญเฉพาะสาขาเพื่อเพิ่มพูนศักยภาพและวิทยฐานะให้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพ	อบรมหลักสูตรความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านการคุ้มครองเด็ก (2570)	/	/	/	ฝ่ายการฝึกอบรม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การขับเคลื่อนความก้าวหน้า ความมั่นคงในอาชีพ และการสร้างกำลังคนด้านสังคมสงเคราะห์

เป้าประสงค์	ผลผลิต (Output)	ผลลัพธ์ (Outcome)	กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการและงบประมาณ			ผู้รับผิดชอบ
						2570	2571	2572	
ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาตมีความมั่นคงในอาชีพ มีเส้นทางความก้าวหน้าชัดเจน และมีบุคลากรรุ่นใหม่เข้าสู่วิชาชีพอย่างต่อเนื่อง	มีข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อเพิ่มอัตราเงินประจำตำแหน่งและเงินพิเศษสำหรับผู้มีใบอนุญาตวิชาชีพ	มีแนวทางในการผลักดันความก้าวหน้า	การผลักดันความมั่นคงและความก้าวหน้าในสายอาชีพ: ส่งเสริมความมั่นคง ความก้าวหน้า และสิทธิประโยชน์ในการทำงานของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต ทั้งในภาครัฐและเอกชน	แผนงานที่ 3.1 แผนงานผลักดันความมั่นคงและเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพ	โครงการศึกษาและจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อเพิ่มอัตราเงินประจำตำแหน่งและเงินพิเศษสำหรับผู้มีใบอนุญาตวิชาชีพ (ประสานงานร่วมกับสำนักงาน ก.พ. และกระทรวง พม.)	/			ฝ่ายเลขาธิการ
	รายงานผลการวิจัยค่างาน: รายงานการวิเคราะห์ภาระงานจริง เวลาที่ใช้ต่อเคส และสูตรการคำนวณอัตรากำลังคนที่	**ข้ออ้างอิงเชิงวิทยศาสตร์ในการขอกรอบอัตรากำลัง:** หน่วยงานปฏิบัติต่างๆ มีหลักฐานเชิงประจักษ์ ในการขอขยายกรอบอัตรากำลัง	การวางระบบการพัฒนาวิชาชีพต่อเนื่อง: กำหนดแนวทางและมาตรการสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบวิชาชีพและผู้ประกอบวิชาชีพรับอนุญาตอย่างเป็นระบบ	แผนงานที่ 3.1 แผนงานผลักดันความมั่นคงและเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพ	การจัดทำวิจัยจัดทำค่างานวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ (FTE ; Full-Time Equivalent) เพื่อเพิ่มกรอบอัตรากำลังคนทำงานสังคมสงเคราะห์	/			ฝ่ายเลขาธิการ

เป้าประสงค์	ผลผลิต (Output)	ผลลัพธ์ (Outcome)	กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการและงบประมาณ			ผู้รับผิดชอบ
						2570	2571	2572	
	เหมาะสมสำหรับนักสังคมสงเคราะห์	นักสังคมสงเคราะห์ต่อสำนักงาน ก.พ. หรือผู้บริหารองค์กร **ลดภาวะภาระงานเกินกำลัง** เกิดการจัดสรรสัดส่วนนักสังคมสงเคราะห์ต่อผู้รับบริการอย่างเหมาะสมและมีมาตรฐาน							
	รายงานการสำรวจและประเมินภาวะหมดไฟของผู้ประกอบวิชาชีพ	ตระหนักรู้และมีระบบรองรับความเสี่ยงด้านสุขภาพจิตของผู้ปฏิบัติงาน และนำไปสู่การจัดตั้งระบบสนับสนุน	การวางระบบการพัฒนาวิชาชีพต่อเนื่อง: กำหนดแนวทางและมาตรการสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบวิชาชีพและผู้ประกอบวิชาชีพรับอนุญาตอย่างเป็นระบบ	แผนงานที่ 3.1 แผนงานผลักดันความมั่นคงและเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพ	โครงการประเมินภาวะหมดไฟของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์	/			ฝ่ายวิชาการและต่างประเทศ

เป้าประสงค์	ผลผลิต (Output)	ผลลัพธ์ (Outcome)	กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการและงบประมาณ			ผู้รับผิดชอบ
						2570	2571	2572	
		ช่วยเหลือ ในองค์กร -สงวนรักษาคนในระบบ ลดอัตราการสูญเสียบุคลากร เนื่องจากปัญหาความเครียดสะสมและภาวะหมดไฟในการทำงาน							
	รายงานการศึกษาวิจัยอุปสงค์และอุปทาน ข้อมูลเชิงวิเคราะห์เปรียบเทียบจำนวนผู้จบการศึกษา ผู้ถือใบอนุญาตฯ อัตราการเข้าสู่อาชีพและอัตรา	**สื่อสารสร้างความเข้าใจต่อสังคมและ**ลดความสับสนเชิงข้อมูลในระดับนโยบายเกี่ยวกับสถานการณ์กำลังคนในสายงานสังคมสงเคราะห์	การวางระบบการพัฒนาวิชาชีพต่อเนื่อง: กำหนดแนวทางและมาตรการสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบวิชาชีพและผู้ประกอบวิชาชีพรับอนุญาตอย่างเป็นระบบ	แผนงานที่ 3.1 แผนงานผลักดันความมั่นคงและเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพ	โครงการวิจัยประเมินกำลังคนนักสังคมสงเคราะห์ขาดแคลนจริงหรือ	/			ฝ่ายวิชาการและต่างประเทศ

เป้าประสงค์	ผลผลิต (Output)	ผลลัพธ์ (Outcome)	กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการและงบประมาณ			ผู้รับผิดชอบ
						2570	2571	2572	
	การคงอยู่ในสายอาชีพ								
	คู่มือการศึกษาต่อเนื่องฉบับปรับปรุงใหม่	สมาชิกมีความเข้าใจถูกต้อง: ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาตมีความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับเกณฑ์และกระบวนการสะสมคะแนนและสามารถวางแผนพัฒนาตนเองได้อย่างมีทิศทาง	การวางระบบการพัฒนาวิชาชีพต่อเนื่อง: กำหนดแนวทางและมาตรการสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบวิชาชีพและผู้ประกอบวิชาชีพรับอนุญาตอย่างเป็นระบบ	แผนงานที่ 3.2 แผนงานยกระดับระบบพัฒนาวิชาชีพต่อเนื่องเพื่อสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพอย่างเป็นระบบ	โครงการปรับปรุงคู่มือการศึกษาต่อเนื่องให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและการส่งเสริมความเข้าใจในการใช้คู่มือการศึกษาต่อเนื่องกับสมาชิก	/			ฝ่ายวิชาการและต่างประเทศ
	ระบบเชื่อมโยงข้อมูลสมาชิกข้อมูลการพัฒนาตนเองรายบุคคลที่ปลอดภัยและใช้งานง่าย	สมาชิกสามารถส่งและติดตามผลคะแนนการศึกษาต่อเนื่องได้	การวางระบบการพัฒนาวิชาชีพต่อเนื่อง: กำหนดแนวทางและมาตรการสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบวิชาชีพและผู้ประกอบวิชาชีพรับอนุญาตอย่างเป็นระบบ	แผนงานที่ 3.2 แผนงานยกระดับระบบพัฒนาวิชาชีพต่อเนื่องเพื่อสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพอย่างเป็นระบบ	โครงการพัฒนาแพลตฟอร์มสะสมคะแนนการศึกษาต่อเนื่อง ออนไลน์	/			ฝ่ายวิชาการและต่างประเทศ และฝ่ายเทคโนโลยี

เป้าประสงค์	ผลผลิต (Output)	ผลลัพธ์ (Outcome)	กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการและงบประมาณ			ผู้รับผิดชอบ
						2570	2571	2572	
		สะดวกรวดเร็ว ลดภาระงาน							
	คลังหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องที่หลากหลาย รายชื่อหลักสูตรอบรม/เวิร์กช็อปที่ได้รับการรับรองหน่วยกิต ครอบคลุมทั้งสายปฏิบัติการ บริหาร วิจัย และนวัตกรรม	เกิดทางเลือกการเรียนรู้ที่หลากหลายและทั่วถึง สมาชิกในทุกภูมิภาคและทุกสายงาน มีตัวเลือกหลักสูตรการพัฒนาตนเองที่ตรงกับบริบทการทำงานจริงเพิ่มขึ้น	การวางระบบการพัฒนาวิชาชีพต่อเนื่อง: กำหนดแนวทางและมาตรการสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบวิชาชีพและผู้ประกอบวิชาชีพรับอนุญาตอย่างเป็นระบบ	แผนงานที่ 3.2 แผนงานยกระดับระบบพัฒนาวิชาชีพต่อเนื่องเพื่อสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพอย่างเป็นระบบ	โครงการสนับสนุนเครือข่ายสถาบันผู้จัดหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องเพื่อเพิ่มความหลากหลายของหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง	/	/	/	ฝ่ายวิชาการและการศึกษาต่อเนื่อง
	สื่อการเรียนรู้และประชาสัมพันธ์ยุคใหม่: ชุดสื่อดิจิทัลที่นำเสนอคุณค่า บทบาท และความท้าทายของวิชาชีพสังคม	ทัศนคติและภาพลักษณ์วิชาชีพดีขึ้น เยาวชนรุ่นใหม่และสังคมเกิดความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับ	การสร้างและดึงดูดกำลังคนเข้าสู่วิชาชีพ: ดำเนินการเชิงรุกร่วมกับสถาบันการศึกษาเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษาและคนรุ่นใหม่เข้าศึกษาในปริญญาหลักสูตรสาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และผลักดันให้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพรับอนุญาต	แผนงานที่ 3.3: แผนงานเชิงรุกร่วมกับสถาบันการศึกษาและดึงดูดกำลังคนรุ่นใหม่เข้าสู่วิชาชีพ	โครงการ "Social Work Next Gen" รณรงค์แนะแนวและสร้างแรงบันดาลใจในโรงเรียนและมหาวิทยาลัย	/	/	/	ฝ่ายประชาสัมพันธ์และฝ่ายจัดการสอบและพัฒนาระบบสอบ

เป้าประสงค์	ผลผลิต (Output)	ผลลัพธ์ (Outcome)	กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการและงบประมาณ			ผู้รับผิดชอบ
						2570	2571	2572	
	สงเคราะห์ในโลกยุคใหม่	วิชาชีพสังคมสงเคราะห์							

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือการประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในและต่างประเทศ

เป้าประสงค์	ผลผลิต (Output)	ผลลัพธ์ (Outcome)	กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ และงบประมาณ			ผู้รับผิดชอบ
						2570	2571	2572	
เกิดกลไกการประสานงาน บูรณาการการทำงานของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในระดับภูมิภาค สถาบันการศึกษาสังคมสงเคราะห์และนานาชาติ	ข้อเสนอแนะเชิงพื้นที่ความต้องการของผู้ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่เพื่อนำไปปรับปรุงการทำงานของสภาวิชาชีพ	ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่ง สมาชิกในภูมิภาคมีความตระหนักรู้และเข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมของสภาวิชาชีพฯ เพิ่มขึ้น ลดช่องว่างการบริหาร	พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสมาชิกกับสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในระดับจังหวัดและภูมิภาค	แผนงานที่ 4.1 ส่งเสริมเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสมาชิกกับสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในระดับจังหวัดและภูมิภาค	โครงการ สภาสัญจร สร้างความสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนการปฏิบัติงานที่ซับซ้อนและงานวิชาการ รวมทั้งให้ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมของสภาวิชาชีพแก่สมาชิกในระดับภูมิภาค	/	/	/	ฝ่ายเลขาธิการและอนุกรรมการภาค

เป้าประสงค์	ผลผลิต (Output)	ผลลัพธ์ (Outcome)	กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ และงบประมาณ			ผู้รับผิดชอบ
						2570	2571	2572	
		จัดการระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาค							
			พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสมาชิกกับสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในระดับจังหวัดและภูมิภาค	แผนงานที่ 4.1 ส่งเสริมเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสมาชิกกับสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในระดับจังหวัดและภูมิภาค	โครงการสมัชชาเครือข่ายนักสังคมสงเคราะห์ระดับภูมิภาคประจำปีซึ่งเป็นเวทีวิชาการและถอดบทเรียนการปฏิบัติงานในบริบทวัฒนธรรมและพื้นที่ที่แตกต่างกัน	/	/	/	ฝ่ายเลขาธิการและอนุกรรมการภาค
	อาจารย์/ผู้นิเทศได้รับการพัฒนา: อาจารย์ผู้สอนและนักสังคมสงเคราะห์ประจำหน่วยงานฝึกงาน เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อ	การเรียนการสอนเชื่อมโยงกับการปฏิบัติจริง นักศึกษาสังคมสงเคราะห์ได้รับการ	ส่งเสริมความร่วมมือกับเครือข่ายสถาบันการศึกษาสังคมสงเคราะห์ในประเทศให้มีความเข้มแข็งอย่างต่อเนื่อง	แผนงานที่ 4.2 ส่งเสริมความร่วมมือกับเครือข่ายสถาบันการศึกษาสังคมสงเคราะห์ในประเทศให้มีความเข้มแข็งอย่างต่อเนื่อง	โครงการพัฒนากลไกอาจารย์นิเทศร่วมและคู่มือการนิเทศงานที่สอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพ	/	/		ฝ่ายวิชาการ

เป้าประสงค์	ผลผลิต (Output)	ผลลัพธ์ (Outcome)	กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ และงบประมาณ			ผู้รับผิดชอบ
						2570	2571	2572	
	สร้างความเข้าใจในคู่มือ	พัฒนาสมรรถนะตรงตามมาตรฐานวิชาชีพตั้งแต่ระยะการศึกษา							
	เวทีการประชุมสัมมนาระหว่างสภาวิชาชีพฯ และอาจารย์ผู้สอนสถาบันการศึกษาเพื่อทบทวนและเทียบเคียง สาระและหลักสูตรการเรียนการสอน	พัฒนาและปรับปรุงรายวิชาให้ทันสมัยและครอบคลุมสมรรถนะที่สภาวิชาชีพฯ กำหนด	ส่งเสริมความร่วมมือกับเครือข่ายสถาบันการศึกษาสังคมสงเคราะห์ในประเทศให้มีความเข้มแข็งอย่างต่อเนื่อง	แผนงานที่ 4.2 ส่งเสริมความร่วมมือกับเครือข่ายสถาบันการศึกษาสังคมสงเคราะห์ในประเทศให้มีความเข้มแข็งอย่างต่อเนื่อง	โครงการแลกเปลี่ยนสาระการเรียนที่เกี่ยวข้องกับการออกข้อสอบเพื่อประเมินความรู้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์	/	/	/	ฝ่ายจัดการสอบและพัฒนาระบบสอบ
	คณะผู้แทนสภาวิชาชีพฯ เข้าร่วมการประชุมระดับภูมิภาคและสากล (เช่น	วิชาชีพสังคมสงเคราะห์ไทยได้รับการยอมรับ	ส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรในต่างประเทศ องค์กรระหว่างประเทศ และกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ	แผนงานที่ 4.3 ร่วมมือกับองค์กรในต่างประเทศ องค์กรระหว่างประเทศ และกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ	โครงการร่วมสนับสนุนโครงการ World Social Work Day และการประชุมระหว่างประเทศตาม	/	/	/	ฝ่ายวิชาการและการต่างประเทศ

เป้าประสงค์	ผลผลิต (Output)	ผลลัพธ์ (Outcome)	กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ และงบประมาณ			ผู้รับผิดชอบ
						2570	2571	2572	
	IFSW, ASEAN Social Work Consortium)	และมีบทบาทในกรอบความร่วมมือระดับอาเซียนและสากล		โดยเฉพาะองค์กรหน้าที่ผลิตและกำกับมาตรฐานวิชาชีพ	กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ				

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กรธรรมาภิบาลที่ทันสมัยเพื่อสร้างสรรค์สังคมที่เป็นธรรม

เป้าประสงค์	ผลผลิต (Output)	ผลลัพธ์ (Outcome)	กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ และงบประมาณ			ผู้รับผิดชอบ
						2570	2571	2572	
สภาวิชาชีพเป็นองค์กรที่มีธรรมาภิบาล ใช้เทคโนโลยีในการให้บริการสมาชิก และร่วมมือพัฒนาองค์กรกับเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ	ระบบบริการสมาชิกออนไลน์	ความพึงพอใจของสมาชิกเพิ่มขึ้น: สมาชิกในทุกภูมิภาคเข้าถึงบริการของ	ปรับปรุงระบบบริการสมาชิก ระบบฐานข้อมูลผู้ประกอบวิชาชีพรับอนุญาต ให้เป็นระบบออนไลน์ที่ทันสมัยและโปร่งใส	แผนงานที่ 5.1 แผนงานปรับปรุงระบบบริการสมาชิกและฐานข้อมูลผู้ประกอบวิชาชีพให้เป็นระบบออนไลน์ที่ทันสมัย	โครงการพัฒนาและปรับปรุงแพลตฟอร์มบริการสมาชิกแบบเบ็ดเสร็จ และพัฒนาฐานข้อมูลผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ประเทศไทยเพื่อการวางแผนกำลังคน	/	/	/	ฝ่ายเทคโนโลยี

เป้าประสงค์	ผลผลิต (Output)	ผลลัพธ์ (Outcome)	กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ และงบประมาณ			ผู้รับผิดชอบ
						2570	2571	2572	
		สภาวิชาชีพฯ ได้สะดวก รวดเร็ว ลดภาระ							
	ฐานข้อมูลกลางนักสังคมสงเคราะห์	มีข้อมูลเชิงประจักษ์ในการวางแผน	ปรับปรุงระบบบริการสมาชิก ระบบฐานข้อมูลผู้ประกอบวิชาชีพรับอนุญาต ให้เป็นระบบออนไลน์ที่ทันสมัยและโปร่งใส	แผนงานที่ 5.1 แผนงานปรับปรุงระบบบริการสมาชิกและฐานข้อมูลผู้ประกอบวิชาชีพให้เป็นระบบออนไลน์ที่ทันสมัย	โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลของนักสังคมสงเคราะห์ทั่วประเทศเพื่อการวางแผนกำลังคน	/	/	/	ฝ่ายเทคโนโลยีและฝ่ายทะเบียน
	การสื่อสารสาธารณะการเผยแพร่สื่อผ่านช่องทางออนไลน์	ยกระดับการรับรู้และภาพลักษณ์เชิงบวกสังคมประชาชนและผู้กำหนดนโยบายเกิดความเข้าใจที่ถูกต้องว่าสังคมสงเคราะห์	การยกระดับภาพลักษณ์วิชาชีพด้วยการสื่อสารสาธารณะเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับบทบาทของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในฐานะ "วิชาชีพเฉพาะทางที่มีมาตรฐานกฎหมายรองรับ"	แผนงานที่ 5.2 แผนงานสื่อสารสาธารณะและขับเคลื่อนนโยบายเชิงรุก	โครงการสื่อสาร "วิชาชีพสังคมสงเคราะห์: พลังขับเคลื่อนความเป็นธรรมและสวัสดิการ" เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องผ่านสื่อมัลติมีเดีย	/	/		ฝ่ายประชาสัมพันธ์

เป้าประสงค์	ผลผลิต (Output)	ผลลัพธ์ (Outcome)	กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ และงบประมาณ			ผู้รับผิดชอบ
						2570	2571	2572	
		เป็นวิชาชีพเฉพาะทาง							
	สื่อเชิดชูเกียรติและคลังปัญญารวบรวมชีวประวัติผลงานและองค์ความรู้ของนักสังคมสงเคราะห์อาวุโสเพื่อเป็นแบบอย่าง	สร้างแรงบันดาลใจและความภาคภูมิใจ: ผู้ประกอบวิชาชีพและนักศึกษารุ่นหลังเกิดความภาคภูมิใจและมีแบบอย่างการทำงานเพื่อสร้างสรรค์ประโยชน์แก่สังคม	การยกระดับภาพลักษณ์วิชาชีพด้วยการสื่อสารสาธารณะเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับบทบาทของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในฐานะ "วิชาชีพเฉพาะทางที่มีมาตรฐานกฎหมายรองรับ"	แผนงานที่ 5.2 แผนงานสื่อสารสาธารณะและขับเคลื่อนนโยบายเชิงรุก	โครงการบนเส้นทางเกียรติยศสู่ราชบัณฑิตของนักสังคมสงเคราะห์อาวุโส	/			ฝ่ายประชาสัมพันธ์

แผนพัฒนา
สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์
ระยะ 3 ปี พ.ศ. 2570 – 2572

0 2050 9427
สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์
www.swpc.or.th